

**UCHWAŁA NR 86/XV/16
RADY MIASTA I GMINY WLEŃ**

z dnia 28 stycznia 2016 r.

w sprawie przyjęcia "Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Wleń na lata 2015 - 2022"

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 ze zm.) uchwała się, co następuje:

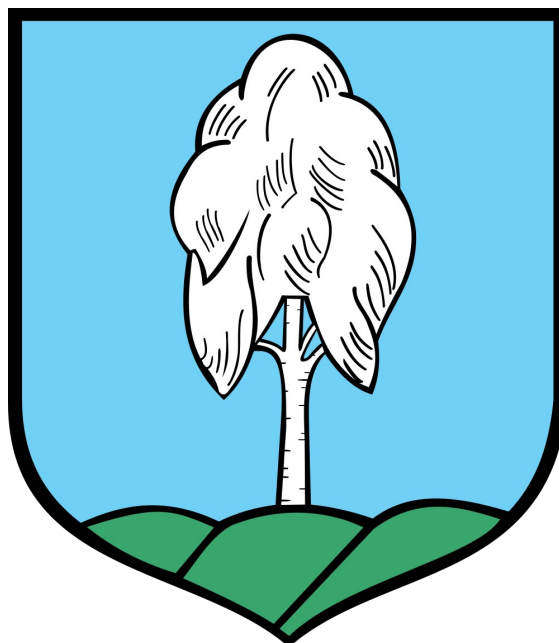
§ 1. Przyjmuje się „Strategię Rozwoju Miasta i Gminy Wleń na lata 2015 - 2022” w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Wleń.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miasta
i Gminy Wleń

Katarzyna Kotołowska

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Wleń na lata 2015 – 2022

Opracowanie:

dr Alina Kulczyk-Dynowska
dr Katarzyna Przybyła
dr Andrzej Raszkowski

Wleń 2015 r.

Urząd Miasta i Gminy Wleń

Plac Bohaterów Nysy 7, 59-610 Wleń
Tel. (75) 713 64 38, Fax (75) 713 64 38
E-mail: secretariat@wlen.pl
<http://www.wlen.pl>

dr Alina Kulczyk-Dynowska

e-mail: alina.kulczyk-dynowska@up.wroc.pl

dr Katarzyna Przybyła

e-mail: katarzyna.przybyla@up.wroc.pl

dr Andrzej Raszkowski

e-mail: andrzej.raszkowski@ue.wroc.pl

Spis treści

1. <i>Wprowadzenie</i>	4
2. <i>Diagnoza sytuacji społeczno-ekonomicznej</i>	5
3. <i>Analiza SWOT</i>	28
4. <i>Określenie misji i wizji</i>	33
5. <i>Cele strategiczne i operacyjne</i>	35
6. <i>Zbieżność założeń strategii z dokumentami wyższego rzędu</i>	40
7. <i>Mierniki realizacji celów strategicznych</i>	50
8. <i>Lista osób biorących udział w konsultacjach społecznych</i>	54

1. Wprowadzenie

Jedną z głównych przesłanek powstania „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Wleń na lata 2015-2022” była potrzeba określenia głównych kierunków rozwojowych, celów strategicznych gminy w najbliższych latach. Efektywna implementacja założeń opracowania pozwoli na wykorzystanie pojawiających się szans rozwojowych oraz będzie odpowiedzią na zachodzące zmiany w bliższym i dalszym otoczeniu Gmin Wleń. Wśród innych istotnych przesłanek znajduje się wykorzystanie strategii i planowanych działań w procesie aplikowania o europejskie środki w okresie programowania 2014-2020.

Należy podkreślić, że proces powstawania strategii był uspołeczniony, jednym z najważniejszych elementów tego procesu były warsztaty strategiczne, konsultacje społeczne, na których przedstawiciele lokalnej społeczności mieli możliwość wyrażenia swoich opinii, sugestii. Wpłynęli oni tym samym na ostateczny kształt opracowania.

Za kluczowe, z punktu widzenia rozwoju Gminy Wleń, uznane zostały następujące cele, kierunki działań:

- obniżenie poziomu bezrobocia,
- rozwój gminnej infrastruktury,
- rozwój opieki medycznej,
- wspieranie edukacji,
- rozwój kultury,
- stymulowanie transformacji obszarów wiejskich,
- wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców,
- usprawnienie funkcjonowania pomocy społecznej,
- poprawa poziomu bezpieczeństwa publicznego.

Opracowanie powstało na bazie materiałów wypracowanych podczas przeprowadzonych warsztatów strategicznych, konsultacji społecznych. Ponadto, posiłkowano się danymi Głównego Urzędu Statystycznego oraz materiałami udostępnionymi przez Urząd Miasta i Gminy Wleń.

Autorzy

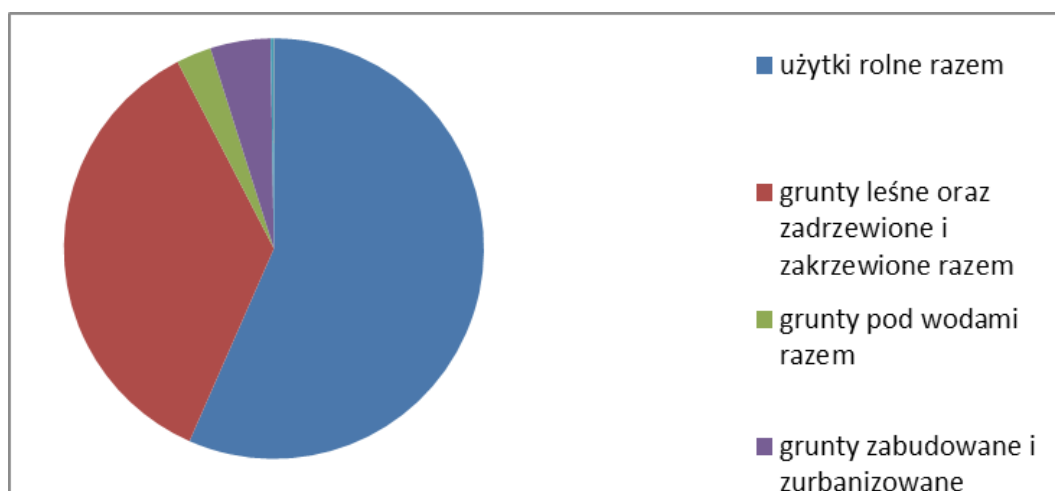
2. Diagnoza sytuacji społeczno-ekonomicznej

2.1. Ogólna charakterystyka Miasta i Gminy Wleń

Obejmująca powierzchnię 8606 ha miejsko-wiejska Gmina Wleń położona jest w województwie dolnośląskim na terenie powiatu lwóweckiego. W gminie Wleń istnieje 12 sołectw: Bełczyna, Bystrzyca, Klecza, Łupki, Marczów, Modrzewie, Nielestno, Pilchowice, Przeździeca, Radomice, Strzyżowiec oraz Tarczyn.

Analiza aktualnych kierunków wykorzystania powierzchni (dane za 2014 r.) wskazuje, że dominującą część powierzchni gminy (4870 ha) stanowią użytki rolne, wśród których przeważają grunty orne (2669 ha). Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione obejmują 3083 ha – wartość ta bezpośrednio wiąże się z atrakcyjnością turystyczną gminy.

Wykres 1. Powierzchnia (w ha) Gminy Wleń według kierunków wykorzystania, dane za rok 2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS– Bank Danych Lokalnych

Charakteryzując Gminę Wleń należy wskazać, iż leży ona na Pogórzu Izerskim u podnóża Sudetów Zachodnich, zaś położone w dolinie rzeki Bóbr miasto Wleń jest jednym z najstarszych miast śląskich – prawa miejskie otrzymał w roku 1214. Gmina szczyci się szczególnie walorami przyrodniczymi, kulturowymi, historycznymi i krajobrazowymi – wymienione wartości zaowocowały utworzeniem w 1989 r. Parku Krajobrazowego Doliny Bobru (PKDB). Obszarowe formy ochrony przyrody w Gminie Wleń obejmują w sumie 5030,70 ha co stanowi ponad 58% powierzchni gminy. Warto zauważyć, że w 1994 r. granicach PKDB utworzono obejmujący 21 ha rezerwat przyrody Góra Zamkowa. Z danych zawartych w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody wynika, że rezerwat ten zalicza

się do rezerwatów leśnych, fitocenotycznych, a celem jego powołania jest ochrona zespołu gatunków z szeregiem cennych gatunków roślin oraz zabytków kultury materialnej¹.

2.2. Atrakcje turystyczne i infrastruktura turystyczna Gminy Wleń

Wśród atrakcji turystycznych Miasta i Gminy Wleń należy wyróżnić przede wszystkim walory przyrodniczo-krajobrazowe. Opisywane Gmina jest bogata także w atrakcje architektoniczne wśród których wskazać można: ruiny średniowiecznego Zamku we Wleniu, pałac we Wleniu, kamieniczki, kościoły (we Wleniu, Marczowie, Bystrzycy, Łupkach, Pilchowicach, Radomicach, Strzyżowcu), zabudowania Ośrodka Rehabilitacyjnego i Opiekuńczego Zgromadzenia Sióstr św. Elżbiety, czy budynek ratusza. Swoistym symbolem Miasta Wleń jest znajdujący się na rynku pomnik Gołębiarki. Na terenie sołectw przynależnych do Gminy Wleń zlokalizowane są nie tylko zabytki sakralne, krzyże pokutne, ale i zabytkowe domy murowano-drewniane. Jezioro Pilchowickie wraz z elektrownią stanowią jedno z najbardziej rozpoznawanych miejsc w gminie. Warto zaznaczyć, że zaporą w Pilchowicach jest drugą co do wysokości zaporą w Polsce.

Cechy omawianej przestrzeni umożliwiają uprawianie turystyki pieszej, rowerowej, konnej, kajakowej i pontonowej (spływy rzeką Bóbr). Przez teren Gminy Wleń przebiega kilka szlaków turystycznych m.in.: Żółty Szlak tzw. Szlak Wygasłych Wulkanów oraz Zielony Szlak tzw. Szlak Zamków Piastowskich.

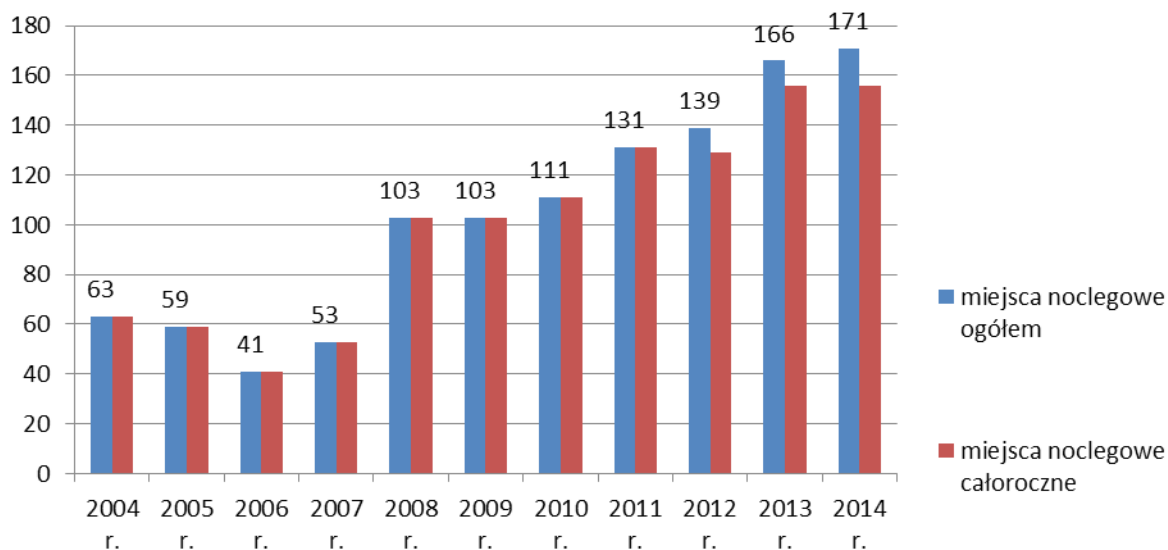
Cenne jest to, że wśród mieszkańców Gminy rośnie świadomość wartości miejsca w którym żyją. W 2006 r. w efekcie starania przedstawicieli lokalnej społeczności otwarto ścieżkę dydaktyczną im. Św. Jadwigi Śląskiej.

Analiza liczby miejsc noclegowych wskazuje na narastające zainteresowanie prowadzeniem działalności turystycznej. Liczba miejsc noclegowych wzrosła na przestrzeni badanego okresu niemal 3-krotnie. Warto zauważyć, że do gminnej ewidencji agroturystycznej zgłoszonych jest obecnie 11 podmiotów.

¹ Zob. <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/widok/viewrezerwatprzyrody>

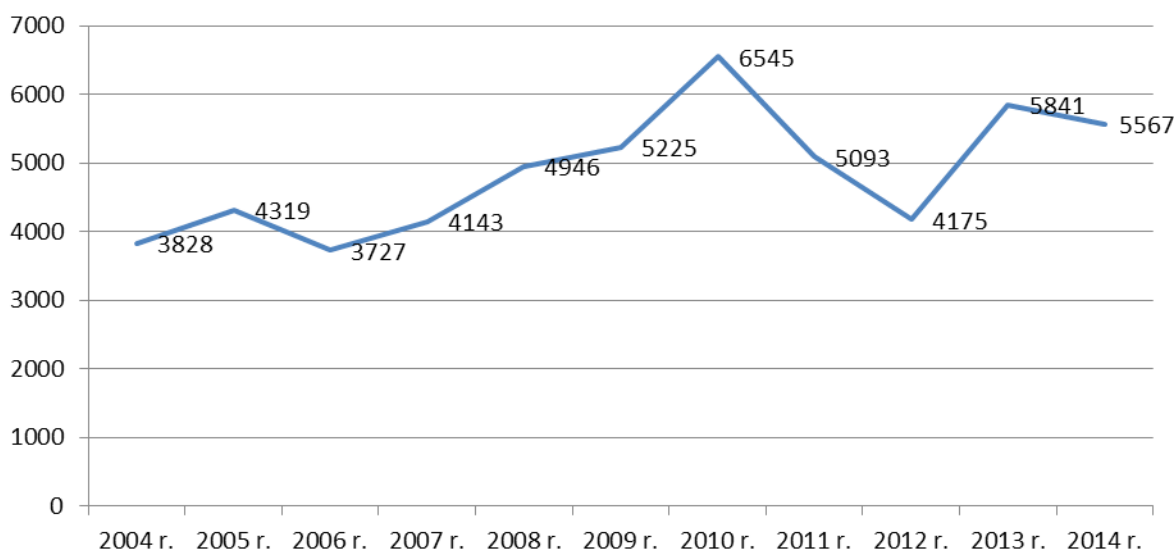
Wykres 2. Miejsca noclegowe (w szt.) ogółem oraz miejsca noclegowe całoroczne w Gminie Wleń

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

W badanym okresie znacznie powiększyła się liczba udzielonych noclegów – rekordowy pod tym względem był rok 2010 kiedy to liczba udzielonych noclegów przekroczyła 6,5 tys. Porównanie danych za rok 2004 i rok 2014 wskazuje na 45% przyrost badanej cechy. Należy to uznać za zjawisko bardzo pozytywne.

Wykres 3. Udzielone noclegi ogółem (w szt.) w Gminie Wleń

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

2.3. Ocena funkcji turystycznej Gminy Wleń

Poziom rozwoju funkcji turystycznej w opisywanej gminie można określić wykorzystując wskaźnik Baretje'a i Deferta.

Wzór 1. Wskaźnik Baretje'a i Deferta

$$Tf(t) = \frac{\text{liczba miejsc noclegowych na danym obszarze} \times 100}{\text{liczba ludności na danym obszarze}}$$

Źródło: Kowalczyk A., Geografia turystyki, PWN, Warszawa 2002, s. 58.

Jednocyfrowe wyniki świadczą o bardzo niskim poziomie rozwoju funkcji turystycznej. Pozytywne jest natomiast to, że wartości wskaźnika Baretje'a i Deferta dla Gminy Wleń są wyraźnie wyższe niż dla powiatu Iwóweckiego. Na uwagę zasługuje tempo przyrostu – w badanym okresie wartość wskaźnika dla Gminy Wleń wzrosła niemal trzykrotnie podczas, gdy dla powiatu Iwóweckiego tempo to było znacznie słabsze (przyrost niewiele ponad dwukrotność).

Tabela 1. Wskaźnika Baretje'a i Deferta dla Gminy Wleń oraz powiatu Iwóweckiego

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Gmina Wleń	1,36	1,28	0,90	1,16	2,26	2,28	2,49	2,97	3,14	3,79	3,88
Powiat Iwówecki	0,83	0,75	0,90	1,31	1,18	1,36	1,20	1,44	1,72	1,49	1,64

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Warto także zauważyć, że walory turystyczne Gminy Wleń przyciągają coraz więcej obcokrajowców – liczba korzystających z noclegów turystów zagranicznych wzrosła na przestrzeni lat 2004-2014 ponad czterokrotnie osiągając w 2014 r. poziom 102 osób.

2.4. Demografia Gminy Wleń

2.4.1. Liczba ludności i jej struktura (ze względu na płeć i wiek)

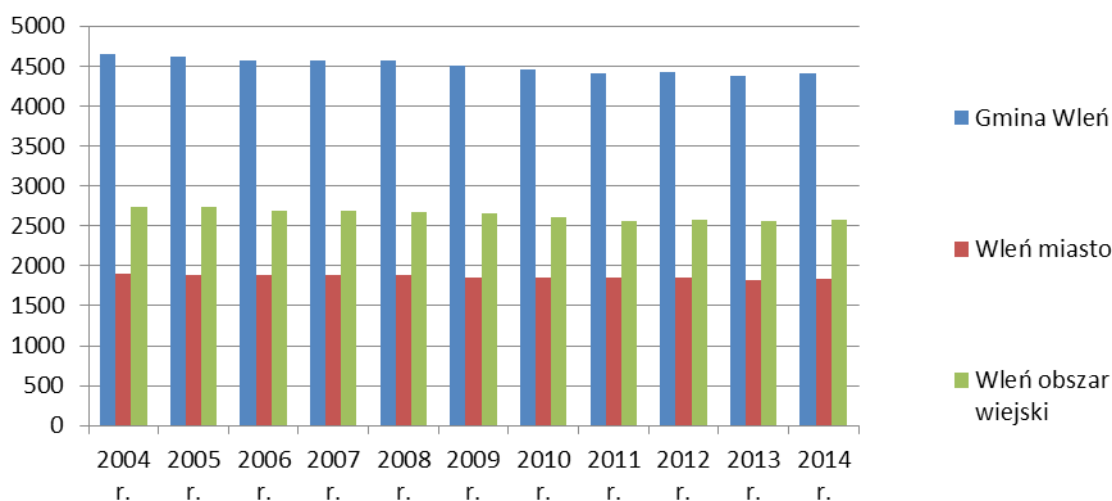
Spółeczność Gminy Wleń stanowi obecnie 4404 mieszkańców z których ponad połowa (58,47%) zamieszkuje tereny wiejskie. Na przestrzeni badanego okresu (2004-2014)

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Wleń na lata 2015 – 2022

zaobserwować można stabilny podział liczebności mieszkańców pomiędzy obszar miejski i wiejski. W obu przypadkach zanotowano spadek liczby ludności – w mieście o 3,84% a na obszarach wiejskich o 6,19%. Średnio w Gminie Wleń liczba ludności w roku 2014 w porównaniu do roku 2004 zmniejszyła się o 5,23%. Niepokoi, że spadek ludności w opisywanej gminie jest szybszy od wartości zanotowanych w powiecie lwóweckim, gdzie liczba ludności zmniejszyła się o 3,05% (rok bazowy 2004 do roku 2014). Warto zauważyć, że zarówno sytuacja w Gminie Wleń, jak i w powiecie lwóweckim jest odwrotnością zjawisk zachodzących w województwie dolnośląskim, gdzie obserwuje się przyrost ludności.

Wykres 4. Ludność Gminy Wleń wg faktycznego miejsce zamieszkania

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

W całym badanym okresie utrzymywała się niewielka przewaga liczby kobiet na obszarze Miasta Wleń, natomiast na obszarze wiejskim większą część populacji tworzyli mężczyźni. Kobiety stanowiły około 52% populacji zamieszkującej obszar miasta. Na obszarze wiejskim omawiane różnice także nie były znaczące – najwyższy odsetek mężczyzn w badanej populacji miał miejsce w 2007 r. i wynosił 51,60%. Współczynnik feminizacji w Gminie Wleń jest zatem bardzo niski – znacznie niższy niż w powiecie lwóweckim i województwie dolnośląskim.

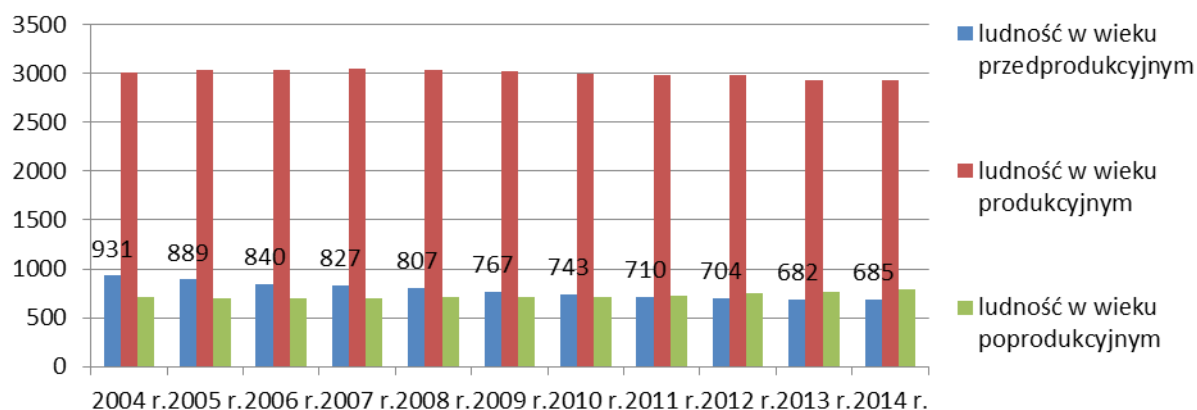
Tabela 2. Współczynnik feminizacji w Gminie Wleń, powiecie lwóweckim i woj. dolnośląskim

Wyszczególnienie	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r.
Gmina Wleń	101	102	101	100	101	101	101	101	102	101	102
Powiat lwówecki	105	105	105	105	106	106	105	105	105	105	105
Woj. dolnośląskie	108	108	108	109	109	109	108	108	108	108	108

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Analiza podziału ludność na grupy w wieku przed, po i produkcyjnym nie napawa zbyt dużym optymizmem. Porównanie danych za rok 2004 i rok 2014 wskazuje, że liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym spada w najszybszym stopniu (26,42%). Z uwagi na istotność tej grupy ludności dla przyszłości gminy na poniższym wykresie oznaczono ilość osób w danym roku. Spadek notuje się także w grupie w wieku produkcyjnym (2,46%) a wzrost i to stosunkowo szybki (10,88%) jedynie w grupie w wieku poprodukcyjnym. Niestety tendencje te są zgodne z obecnie występującym trendem depopulacji.

Wykres 5. Ludność Gminy Wleń w podziale na wiek przedprodukcyjny, produkcyjny i poprodukcyjny

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

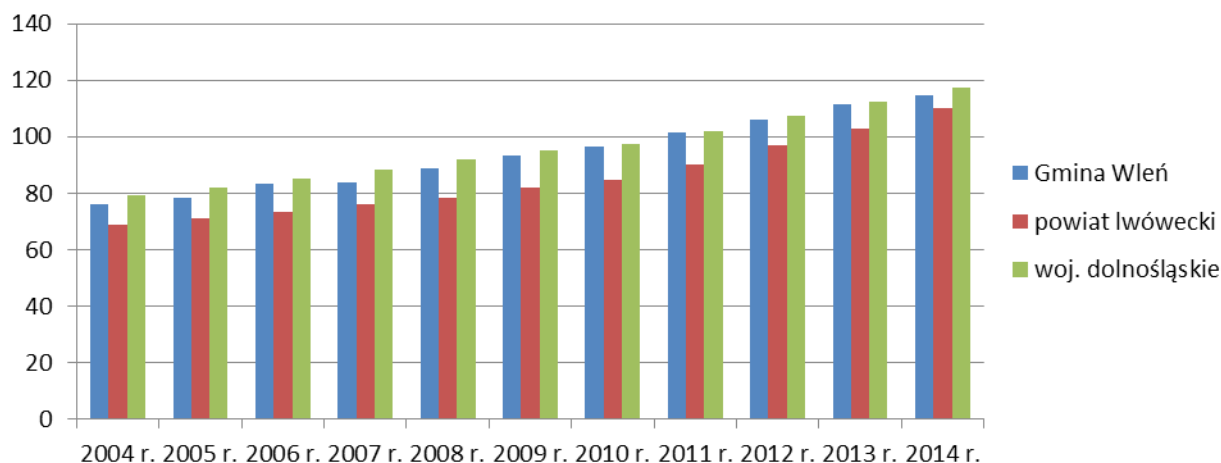
Wskaźnik obciążenia demograficznego mierzony jako stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym w badanej gminie osiągnął w 2014 r. wartość 114,6. Oznacza to, że na przestrzeni 10 badanych lat wartość wskaźnika wzrosła o ponad 38 jednostek. Jest to w oczywisty sposób niepokojące. Niemniej jednak Gmina Wleń nie jest odosobniona w tym zakresie – niemal identyczny wzrost omawianego

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Wleń na lata 2015 – 2022

wskaźnika wystąpił w województwie dolnośląskim, a jeszcze wyższy wzrost (o 41 jednostek) w powiecie lwóweckim. Pozytywne jest to, że w całym badanym okresie wskaźnik ten w Gminie Wleń był niższy niż w województwie dolnośląskim.

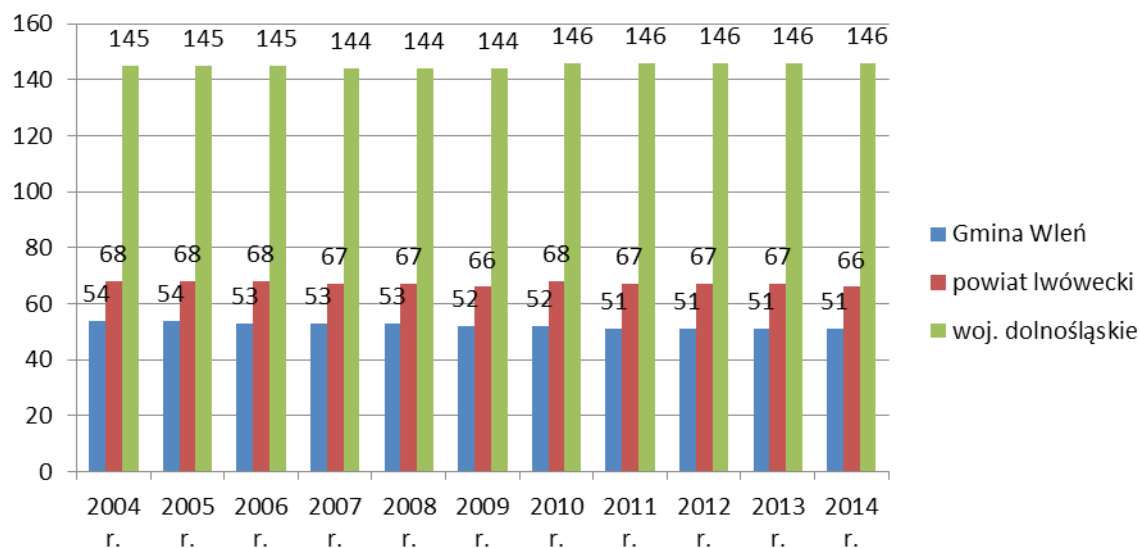
Wykres 6. Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym w Gminie Wleń, powiecie lwóweckim i woj. dolnośląskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

2.4.2. Gęstość zaludnienia w Gminie Wleń

Wykres 7. Ludność na 1 km² w Gminie Wleń, powiecie lwóweckim i woj. dolnośląskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Gęstość zaludnienia w Gminie Wleń wykazuje w badanym okresie tendencję spadkową i jest niższa niż w powiecie lwóweckim. Znaczna różnica obserwowana jest w tym zakresie między badaną Gminą a województwem dolnośląskim.

2.4.3. Przyrost naturalny i małżeństwa w Gminie Wleń

Przyrost naturalny w badanej Gminie na przestrzeni lat 2004-2014 jedynie w jednym roku (2008) był dodatni. Szczegółowe informacje dotyczące urodzeń żywych oraz zgonów zawarto poniżej.

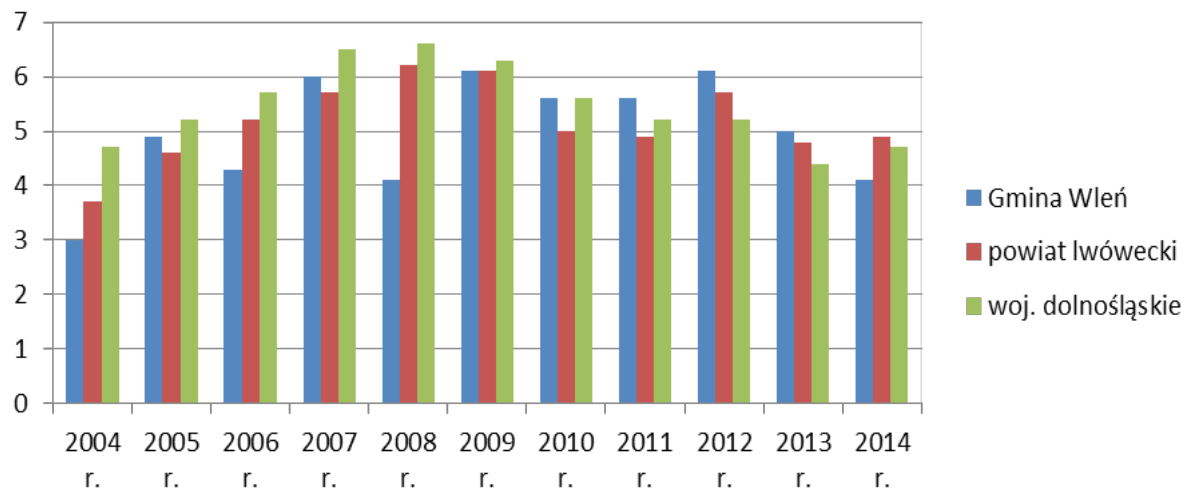
Tabela 3. Urodzenia żywe oraz zgony ogółem w Gminie Wleń

Wyszczególnienie	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r.
Urodzenia żywe	27	37	42	45	52	35	34	40	46	37	44
Zgony	49	51	48	50	51	53	60	63	54	59	58

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Obserwowana w Gminie Wleń przewaga zgonów nad urodzeniami była zbieżna z sytuacją występującą w powiecie lwóweckim i województwie dolnośląskim. Liczba małżeństw zawartych w Gminie Wleń w przeliczeniu na 1000 ludności ulegała w badanym okresie znacznym wahaniom – wartość cechy mieściła się w przedziale od 3 do 6,1. W czterech latach (2004,2006,2008,2014) Gmina Wleń osiągnęła mniejsze wartości badanej cechy niż powiat lwówecki, w roku 2009 wartość była dokładnie taka sama, a w pozostałych rocznikach Gmina osiągała wyższe wskaźniki niż powiat. Porównanie liczby małżeństw w Gminie Wleń do danych dla województwa dolnośląskiego wskazują, że Gmina przekroczyła wartości właściwe dla Dolnego Śląska jedynie w trzech latach (2011, 2012, 2013).

Wykres 8. Małżeństwa na 1000 ludności w Gminie Wleń, powiecie lwóweckim oraz woj. dolnośląskim

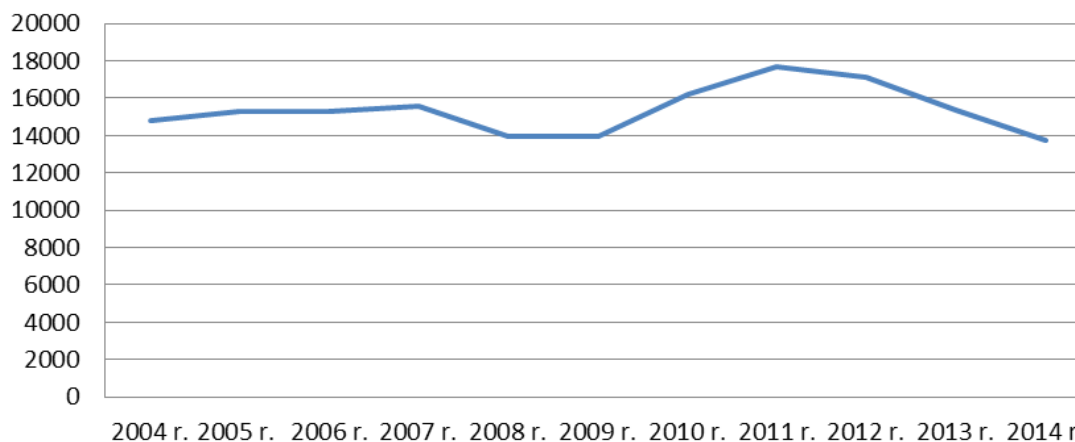
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

2.5. Infrastruktura społeczna w Gminie Wleń

2.5.1. Ochrona zdrowia

W Gminie Wleń w latach 2004- 2008 funkcjonowały trzy przychodnie. Począwszy od roku 2009 liczba placówek spadła do dwóch. Ilość porad udzielanych rocznie w ramach podstawowej opieki zdrowotnej zawierała się w badanym okresie (lata 2004-2014) w przedziale od 17,6 tys. do 13,8 tys. sztuk. Najwięcej porad udzielono w roku 2011 (17.683 porady) a najmniej w roku 2014 (13.750 porad). Trudno mówić o jakiegokolwiek prawidłowości w zakresie kształtowania się ilości porad.

Wykres 9. Liczba porad w podstawowej opiece zdrowotnej w Gminie Wleń

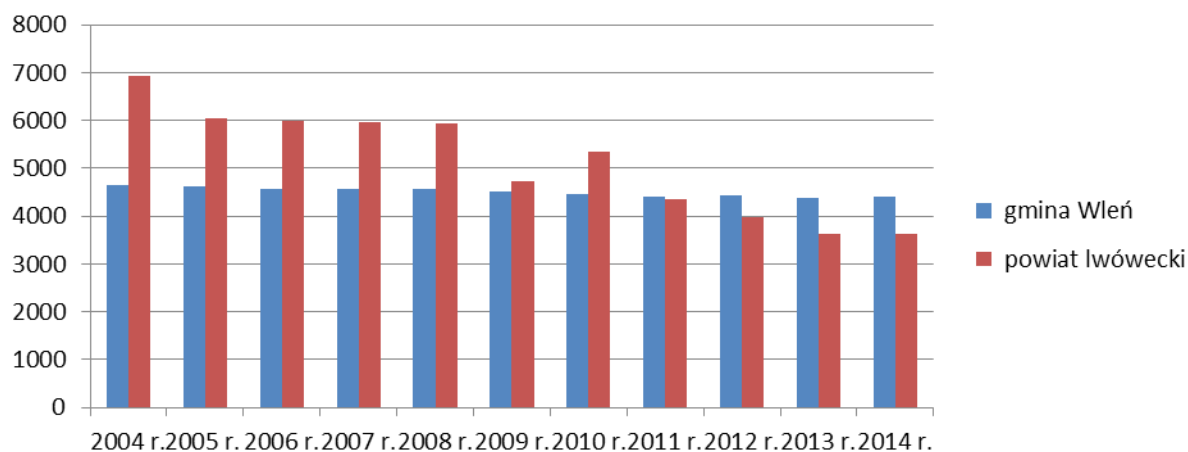

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Gdyby ocenę dostępu do aptek ograniczyć do analizy danych statystycznych należałoby uznać sytuację za zadowalającą – liczba osób przypadająca na aptekę ogólnodostępną w latach 2004-2010 była wyższa w powiecie lwóweckim niż w badanej Gminie. W rzeczywistości na terenie Gminy Wleń funkcjonowała tylko jedna apteka. Biorąc pod uwagę rozproszenie terytorialne mieszkańców nie można oceniać tej sytuacji negatywnie.

Wykres 10. Ludność na aptekę ogólnodostępną w Gminie Wleń i powiecie lwóweckim

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

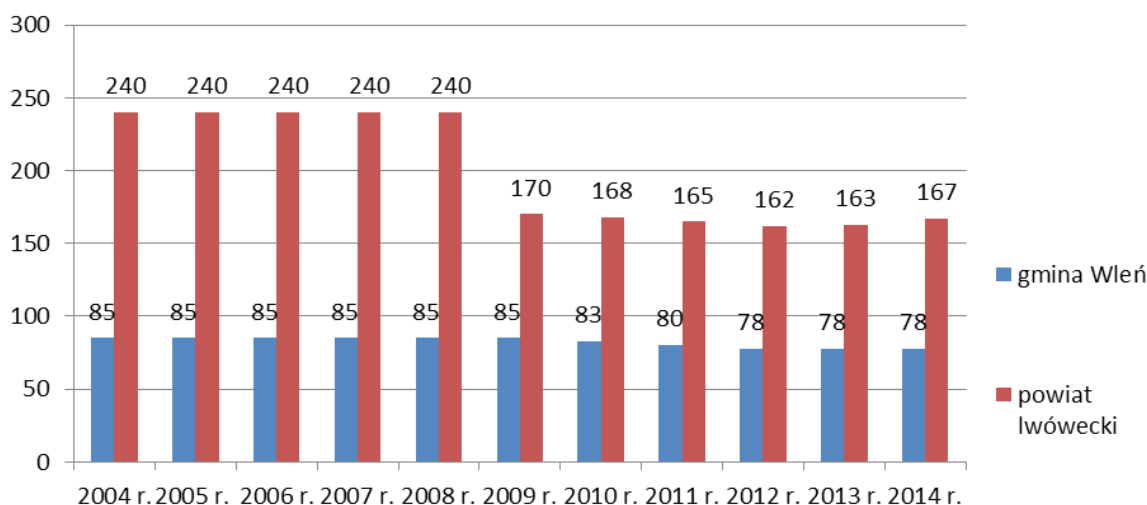
2.5.2. Opieka społeczna

Liczba gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej wg kryterium dochodowego była największa w roku 2009 i wyniosła 201 gospodarstw. W ostatnim roku poddanym badaniu tj. w 2014 liczba ta była już znacznie mniejsza – 177.

Na terenie Gminy Wleń – w Nielestnie – funkcjonował w badanym okresie jeden dom pomocy społecznej (DPS). Liczba miejsc jakie DPS oferował spadła z 85 w roku 2004 do 78 w roku 2014. Biorąc pod uwagę fakt, iż w trzech ostatnich latach objętych analizą w DPS nie wszystkie miejsca były wykorzystane stwierdzić można, że oferta jest w tym zakresie wystarczająca. Należy jednak wyraźnie wskazać, że oferta DPS w Nielestnie skierowana jest tylko do osób niepełnosprawnych intelektualnie. Pomoc dla osób przewlekle somatycznie chorych oferuje natomiast placówka w Mirsku. DPS w Mirsku położony jest w granicach powiatu lwóweckiego poza terenem badanej Gminy.

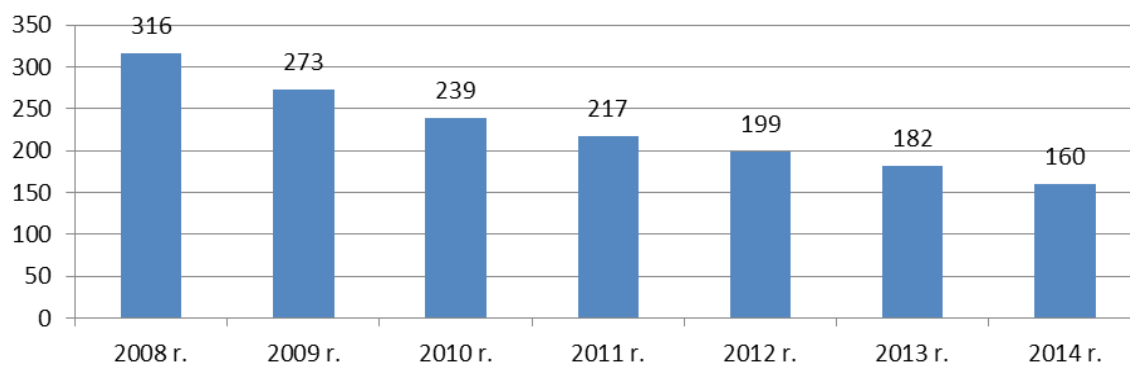
Wykres 11. Liczba miejsc w domu pomocy społecznej w Gminie Wleń i powiecie lwóweckim

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Liczba rodzin otrzymujących zasiłek na dzieci w badanej gminie w latach 2008-2014 systematycznie malała. Trudno to jednak uznać za efekt polepszenia się statusu materialnego mieszkańców. Przyczyn należy raczej upatrywać w mniejszej ilości dzieci uprawnionych do przedmiotowego świadczenia.

Wykres 12. Liczba rodzin otrzymujących zasiłek na dzieci w Gminie Wleń

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

2.5.3. Bezpieczeństwo

We Wleniu funkcjonuje podlegający pod Komendę Powiatową Policji we Lwówku Śląskim Punkt Przyjęć Interesantów. Wleń posiada także Straż Miejską (jeden etat). Na terenie Gminy działają trzy zastępy Ochotniczej Straży Pożarnej (OSP): OSP Wleń, OSP

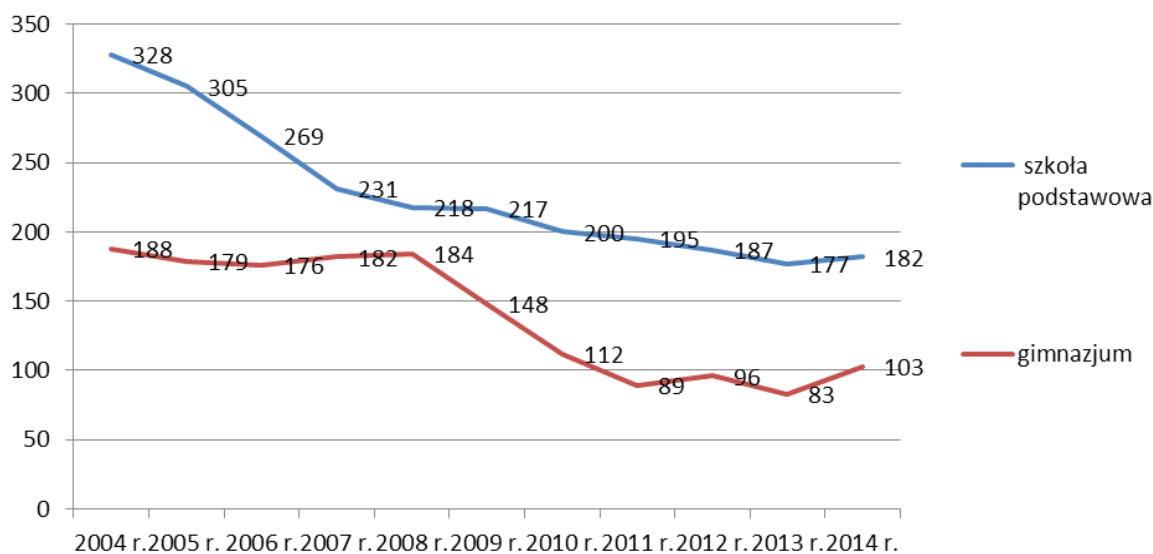
Pilchowice i OSP Radomice. OSP Wleń oraz OSP Pilchowice zaliczane są do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Warto podkreślić, że w planach istnieje utworzenie OSP Marczów.

2.5.4. Edukacja

Gmina Wleń prowadzi Zespół Szkół im. Jadwigi Śląskiej – tworzą go gimnazjum, szkoła podstawowa oraz oddział przedszkolny. Zajęcia dydaktyczne odbywają się w placówkach mieszczących się we Wleniu oraz Pilchowicach (jedynie oddział przedszkolny).

W badanym okresie liczba uczniów uczęszczających do szkół Gminy Wleń znacząco spadła – porównanie danych z początku i końca okresu poddanego badaniu wskazują na około 45% spadek uczniów zarówno w gimnazjum jak i w szkole podstawowej.

Wykres 13. Liczba uczniów w szkołach Gminy Wleń

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

2.6. Sport i kultura

2.6.1. Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki we Wleniu

Kalendarium lokalnych wydarzeń kulturalnych i społecznych prowadzony przez Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki we Wleniu obejmuje listę wydarzeń (około 30) z których

za najważniejsze uznać można: Targi Gołębi Pocztowych, Memoriał Uliczny im. Michała Fludra, Średniowieczny Jarmark Gołębiarki oraz Dni Miasta i Gminy Wleń, Dożynki Gminne oraz Festiwal Piosenki Dziecięcej.

2.6.2. Kluby sportowe

W Gminie Wleń działają następujące kluby sportowe: Pogoń Wleń, Uczniowski Klub Sportowy Bobrzanie, Czarni Strzyżowiec oraz Wiejski Klub Sportowy Pilchowice. W przeszłości funkcjonował także Klub Tenisa Stołowego.

2.6.3. Biblioteki

Mieszkańcy Gminy Wleń mają możliwość korzystania w księgozbiorów w trzech punktach: Bibliotece Gminnej we Wleniu oraz dwóch jej filiach mieszczących się w Bystrzycy oraz w Pilchowicach.

2.7. Rynek pracy, przedsiębiorczość, rolnictwo

Według danych GUS na koniec 2004 r. w Gminie Wleń zarejestrowanych było 564 bezrobotnych, w tym 260 kobiet (46,1%). Do 2014 r. sytuacja uległa poprawie – liczba osób bezrobotnych wyniosła 352, z tego kobiety stanowiły 46,6%.

Analiza udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym pozwala stwierdzić, że bezrobocie w latach 2004-2008 wykazywało tendencję malejącą. Po 2008 r. korzystna tendencja uległa odwróceniu, aż do 2011 r. bezrobocie rosło. Domniemywać można, że sytuacja ta związana jest m.in. z ogólną dekonjunkturą gospodarczą. Lata 2012 - 2014 przyniosły poprawę sytuacji w zakresie analizowanego zjawiska. Szczególnie korzystny był rok 2014, bezrobocie w gminie w relacji do roku poprzedniego spadło o 1,6 pt. proc., istotniej niż w latach poprzednich. Warto zauważyć, że w całym badanym okresie udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Wleń był wyższy od wielkości właściwych dla powiatu lwóweckiego i woj. dolnośląskiego.

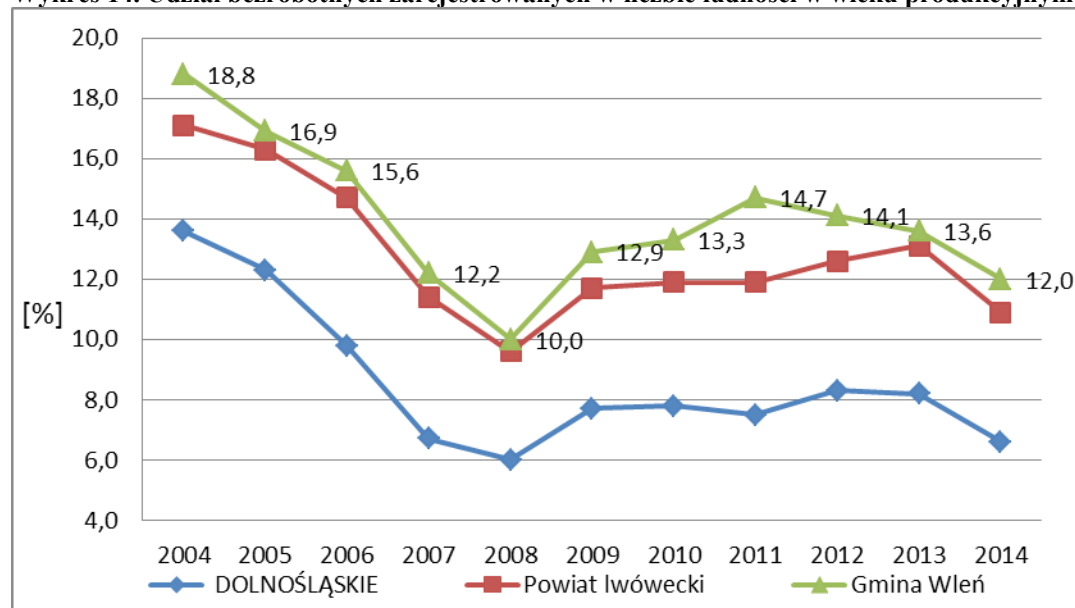

Tabela 4. Bezrobotni zarejestrowani w Gminie Wleń

Gmina Wleń / lata	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ogółem	564	513	474	372	303	389	399	438	419	400	352
w tym kobiety	260	234	259	201	157	183	193	215	230	205	164

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

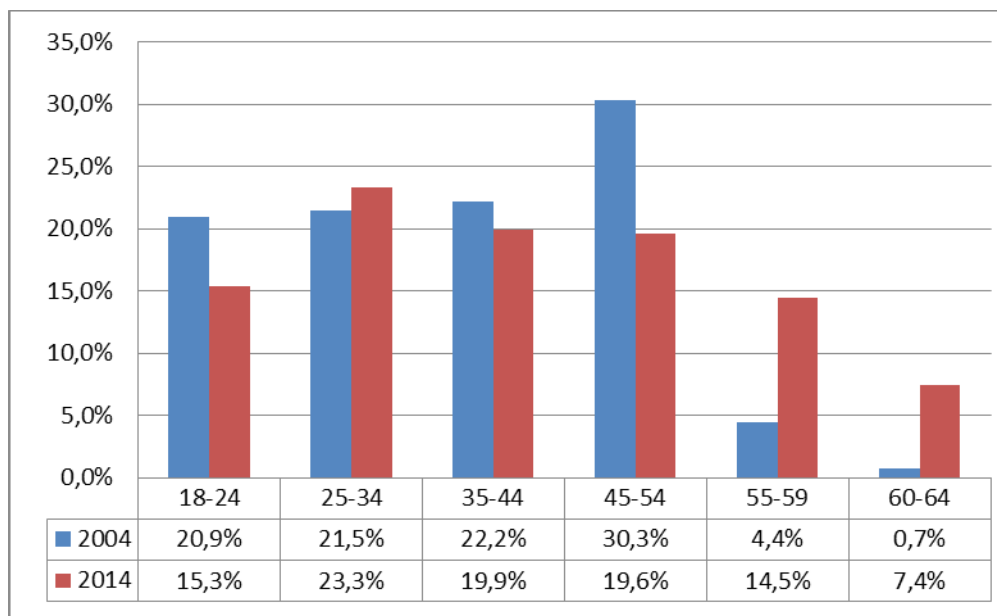
Wykres 14. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

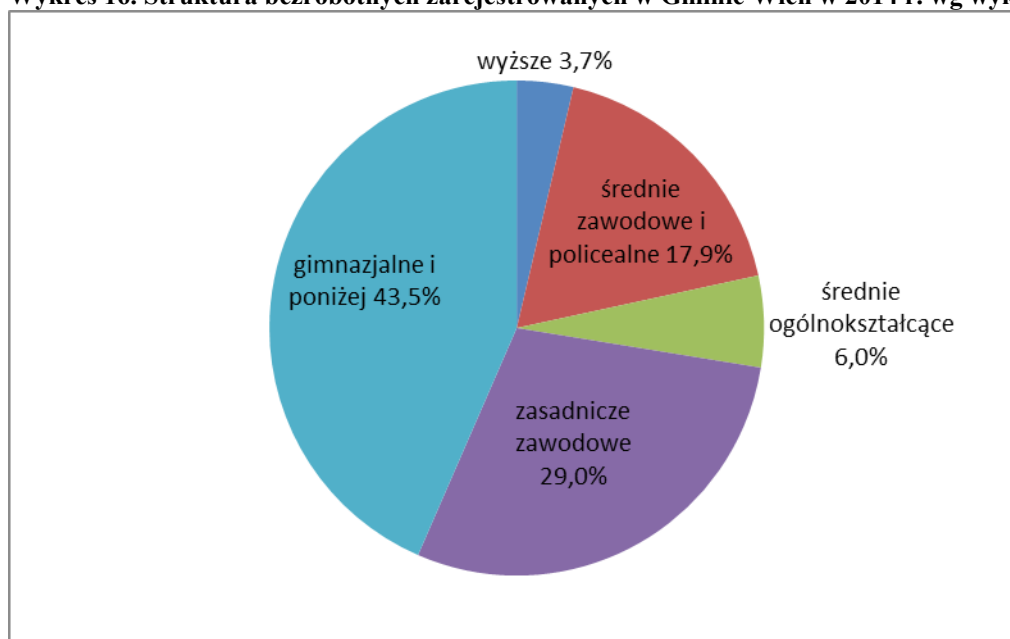
Największą grupę bezrobotnych w Gminie Wleń w 2014 r. stanowiły osoby młode, w wieku od 25 do 34 lat (82 osoby, tzn. 23,3%). Zauważyć też można, że znacząco pogorszyła się w stosunku do 2004 r. sytuacja osób powyżej 55 roku życia.

Wykres 15. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych w Gminie Wleń w 2004 r. i w 2014 r. wg wieku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Lwówek Śląski

Wykres 16. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych w Gminie Wleń w 2014 r. wg wykształcenia

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Lwówek Śląski

Analizując strukturę bezrobotnych według wykształcenia, można zauważyć, że ponad 43% z nich (153 osoby) to osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym. Najbardziej bezrobocie dotyka osób z wykształceniem wyższym – stanowią one 3,7% ogółu osób pozostających bez pracy.

Kolejna część diagnozy podejmuje tematykę przedsiębiorczości w Gminie Wleń, ukazując tendencje występujące w tym zakresie. Pod koniec 2014 r. w Gminie Wleń funkcjonowały 352 podmioty gospodarki narodowej, o 22 mniej niż rok wcześniej, natomiast o 106 więcej

niż w roku 2004. Zauważyć można, że w miejskiej części gminy w 2014 r. ulokowało się nieco ponad 55% podmiotów (2013 r. – 58,6%), podczas gdy w 2004 r. udział ten wynosił 45,9%. Zdecydowaną większość podmiotów stanowiły jednostki małe, zatrudniające do 9 pracowników. W 2014 r. w gminie funkcjonowało 7 podmiotów zatrudniających od 10-49 pracowników, w tym 5 w jej części miejskiej. Jednocześnie, zarówno w miejskiej, jak i w wiejskiej części ulokowało się po jednym większym podmiocie, gdzie liczba pracujących wyniosła od 50-249 pracowników. W gminie Wleń nie były obecne podmioty gospodarcze zatrudniające powyżej 250 pracowników.

Tabela 5. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON wg klas wielkości*

Jednostka terytorialna	ogółem			0 - 9			10 - 49			50 - 249		
	2004	2013	2014	2004	2013	2014	2004	2013	2014	2004	2013	2014
Gmina Wleń	246	374	352	233	364	343	12	8	7	1	2	2
Wleń - miasto	113	219	194	104	212	188	9	6	5	0	1	1
Wleń - obszar wiejski	133	155	158	129	152	155	3	2	2	1	1	1

* - podmioty klasyfikowane według kryterium liczby pracujących

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

W 2014 r. największą liczebnością cechowały się podmioty zgrupowane w sekcji F PKD 2007 (budownictwo) – 63 przedsiębiorstwa, obecne zarówno w miejskiej, jak i wiejskiej części gminy. Równie istotną rolę w gospodarce Gminy Wleń odgrywały jednostki zgrupowane w sekcji G (handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle) – 62 podmioty, nieznacznie większa część zlokalizowana na obszarze wiejskim. Na podkreślenie zasługuje też rola przedsiębiorstw z sekcji L (działalność związana z obsługą rynku nieruchomości), z tym, że obecne one były głównie w miejskiej części gminy. Ponad 20 podmiotów funkcjonowało również w sekcji C (przetwórstwo przemysłowe) i w zgrupowaniu S+T (pozostała działalność usługowa; gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby), po 20 w sekcjach A (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo) i M (działalność profesjonalna, naukowa i techniczna).

Uzupełnić można, że spośród ogółu podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON w 2014 r. 65,6% (231 jednostek) stanowiły osoby fizyczne prowadzące

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Wleń na lata 2015 – 2022

działalność gospodarczą. W gminie obecne też były 94 inne podmioty sektora prywatnego (osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej). Sektor publiczny liczył łącznie 27 podmiotów - osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej.

Tabela 6. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON wg sekcji PKD 2007 w 2014 r.

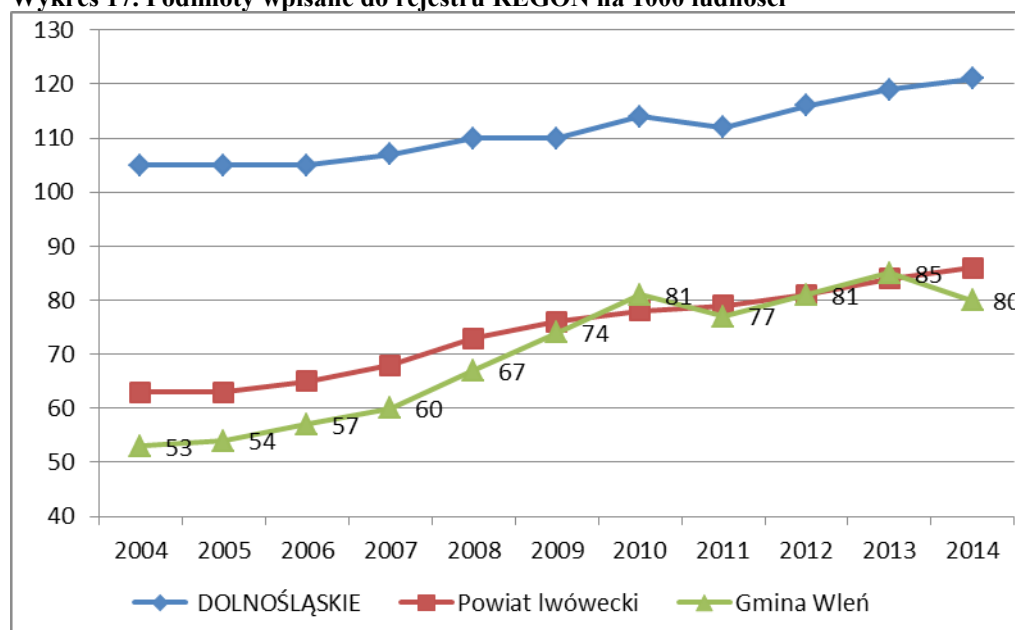
Sekcja PKD / Jednostka terytorialna	Gmina Wleń	Wleń - miasto	Wleń - obszar wiejski
Sekcja A	20	5	15
Sekcja B	0	0	0
Sekcja C	28	11	17
Sekcja D	0	0	0
Sekcja E	1	1	0
Sekcja F	63	32	31
Sekcja G	62	28	34
Sekcja H	11	3	8
Sekcja I	9	4	5
Sekcja J	2	1	1
Sekcja K	4	1	3
Sekcja L	59	55	4
Sekcja M	20	10	10
Sekcja N	8	3	5
Sekcja O	5	3	2
Sekcja P	13	9	4
Sekcja Q	18	10	8
Sekcja R	4	2	2
Sekcje S i T	25	16	9
Sekcja U	0	0	0
ogółem	352	194	158

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

W latach 2004-2014, mierzony liczbą podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 ludności, poziom przedsiębiorczości w Gminie Wleń był niższy od średnich właściwych dla całego województwa. Po roku 2009 osiągnął natomiast wielkość porównywalną z właściwą dla powiatu lwóweckiego. Niepokoi spadek wskaźnika w 2014 r., tym bardziej, że zarówno w woj. dolnośląskim, jak i powiecie lwóweckim jego wartość rosła.

Wykres 17. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 1000 ludności

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Łączna powierzchnia gospodarstw rolnych Gminy Wleń wynosiła 4902,7 ha, co stanowiło 57% całej jej powierzchni. Użytki rolne w dobrej kulturze (utrzymywane zgodnie z normami, spełniające wymogi Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie minimalnych norm z dnia 12 marca 2007 r. z późniejszymi zmianami (Dz. U. z 2010 r., nr 39, poz. 211)) obejmowały łącznie 4031,89 ha.

Zgodnie z Powszechnym Spisem Rolnym z 2010 r. na terenie Gminy istniało ogółem 435 gospodarstw rolnych, z czego 319 prowadziło działalność rolniczą. Gospodarstwa o powierzchni do 1 ha stanowiły 25,7 % ogółu (82). Wśród gospodarstw prowadzących działalność rolniczą powierzchnię w przedziale 1 – 5 ha miało 125 jednostek, 5-10 ha - 47 podmiotów, 10-15 ha – 16 podmiotów, powyżej 15 ha - 49 gospodarstw. Można więc zauważyć, że w Gminie licznie dominowały gospodarstwa stosunkowo niewielkie.

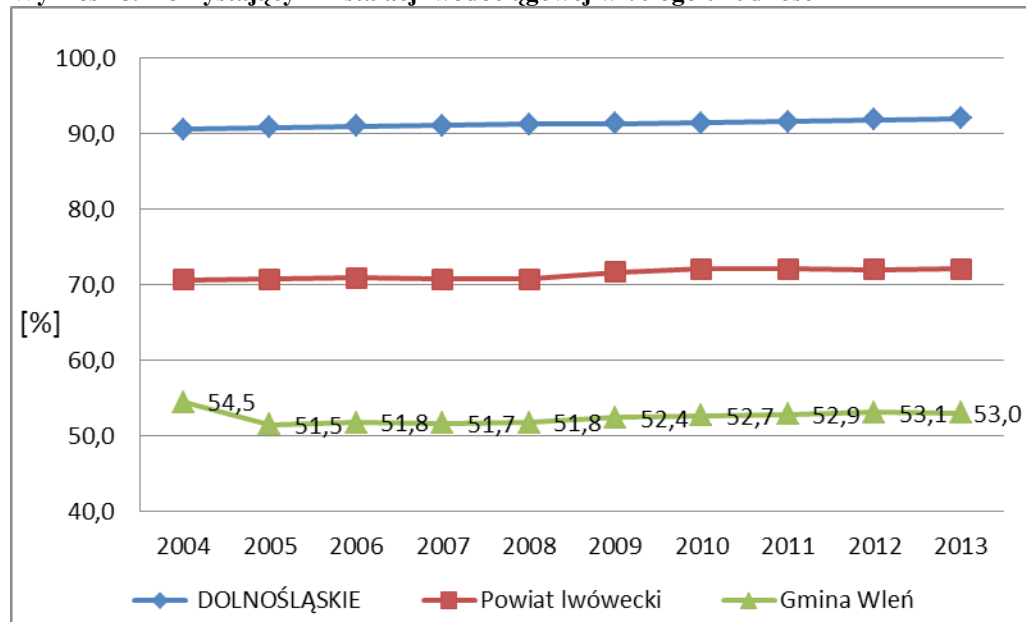
2.8. Infrastruktura techniczna

Dostęp do sieci komunalnych: wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowniczej wywiera wpływ na poziom życia mieszkańców, jest też istotny z punktu widzenia możliwości prowadzenia i rozwoju działalności gospodarczej. Na tle województwa dolnośląskiego oraz powiatu lwóweckiego sytuacja w Gminie Wleń przedstawia się niekorzystnie. W 2013 r.

jedynie 53% ogółu mieszkańców gminy miało dostęp do sieci wodociągowej. Jest to wynik znacznie gorszy niż wskaźnik właściwy dla województwa (92,1%) i powiatu (72,1%).

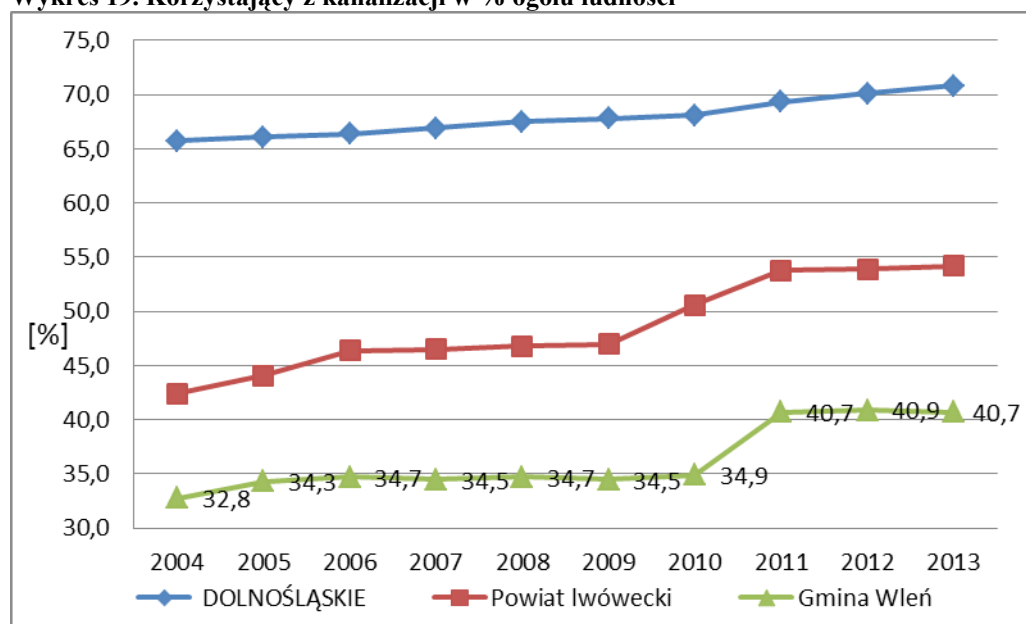
Wykres 18. Korzystający z instalacji wodociągowej w % ogółu ludności

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Zbliżona sytuacja miała miejsce w zakresie dostępności do sieci kanalizacyjnej. W 2013 r. jedynie 40,7% mieszkańców korzystało z komunalnej sieci kanalizacyjnej. Dla porównania w powiecie odsetek ten wyniósł 52,4% , w całym województwie – 70,8%. Sieć gazownicza w Gminie Wleń nie istnieje.

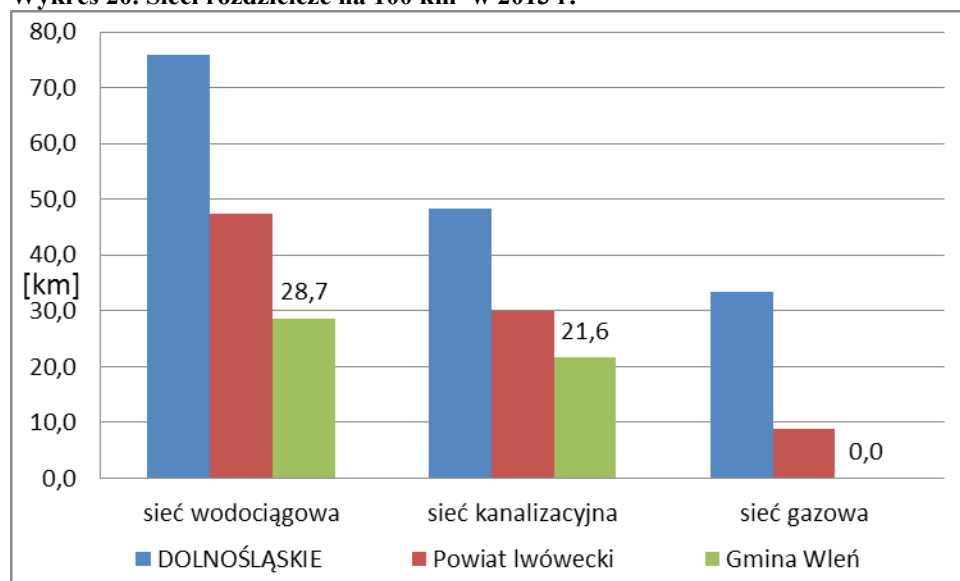
Wykres 19. Korzystający z kanalizacji w % ogółu ludności

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Wykres 20. Sieci rozdzielcze na 100 km² w 2013 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Podobne spostrzeżenia niesie analiza rozciągłości komunalnej sieci rozdzielczej w przeliczeniu na 100 km². W Gminie Wleń na 100 km² przypada 28,7 km sieci wodociągowej (w woj. dolnośląskim – 75,8 km, powiecie lwóweckim – 47,5 km) oraz 21,6 km sieci kanalizacyjnej (w woj. dolnośląskim – 48,4 km, powiecie lwóweckim – 29,9 km). Wydaje się, że niezbędne są kroki mające na celu ograniczenie opisanych różnic.

2.9. Finanse samorządu terytorialnego

Dochody ogółem Gminy Wleń w 2014 r. wyniosły 14,21 mln zł, co przy sumie wydatków ogółem wynoszącej 15,96 mln zł oznacza deficyt 1,75 mln zł. Dochody gminy per capita kształtowały się na poziomie 3266 zł i osiągnęły w 2014 r. poziom zbliżony do wielkości właściwej dla powiatu lwóweckiego. W porównaniu ze średnią wojewódzką (3468 zł), właściwą dla gmin bez miast na prawach powiatu, były o 202 zł niższe. Jednocześnie warto zauważyć, że pomimo wahań, dochody ogółem na 1 mieszkańca w 2014 r. stanowiły ponad 194% wielkości właściwej dla 2004 r.

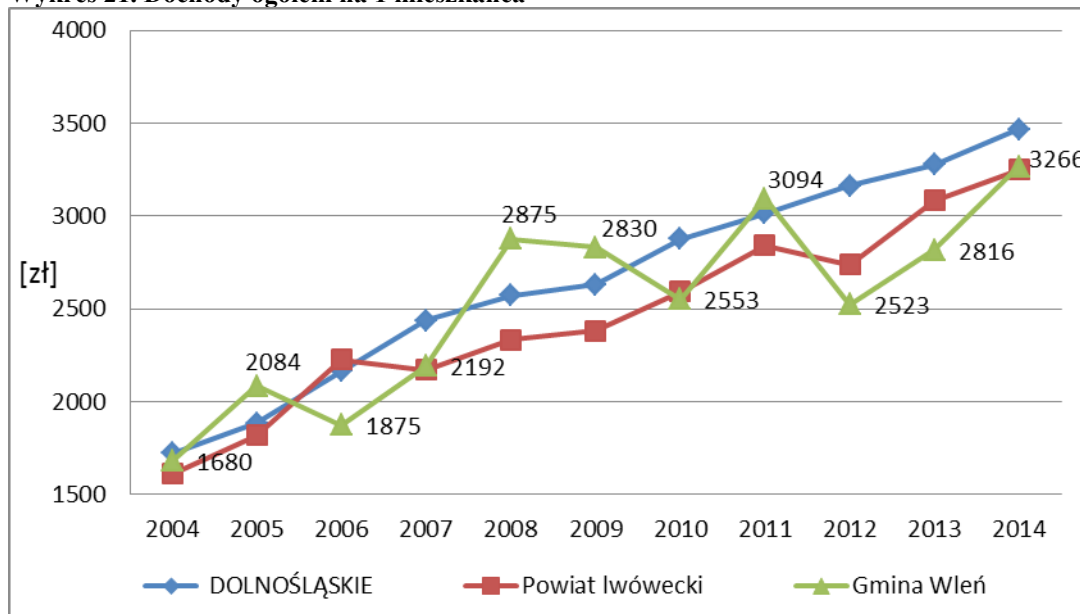
Poziom wydatków per capita w badanym okresie ulegał istotnym wahaniom. Po 2010 r., kiedy to osiągnął rekordowy poziom 3786 zł, istotnie zmniejszał się, by w 2012 r. spaść do

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Wleń na lata 2015 – 2022

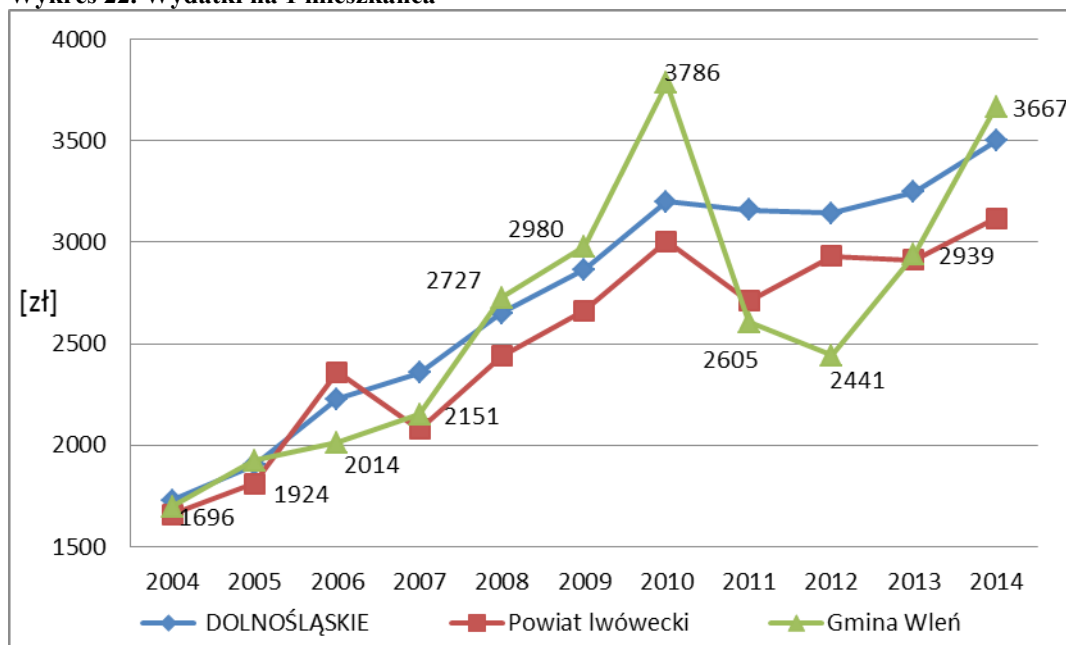
kwoty 2441 zł. Lata 2013-2014 przyniosły stopniowy przyrost badanej wielkości (2013 r. – 2939zł, 2014 r. – 3667 zł). Stwierdzić można, że w 2014 r. wydatki Gminy Wleń w przeliczeniu na mieszkańca były wyższe od średniej właściwej dla powiatu, gdzie wynosiły 3117 zł oraz średniej wojewódzkiej, właściwej dla gmin bez miast na prawach powiatu (3501 zł).

Wykres 21. Dochody ogółem na 1 mieszkańca

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

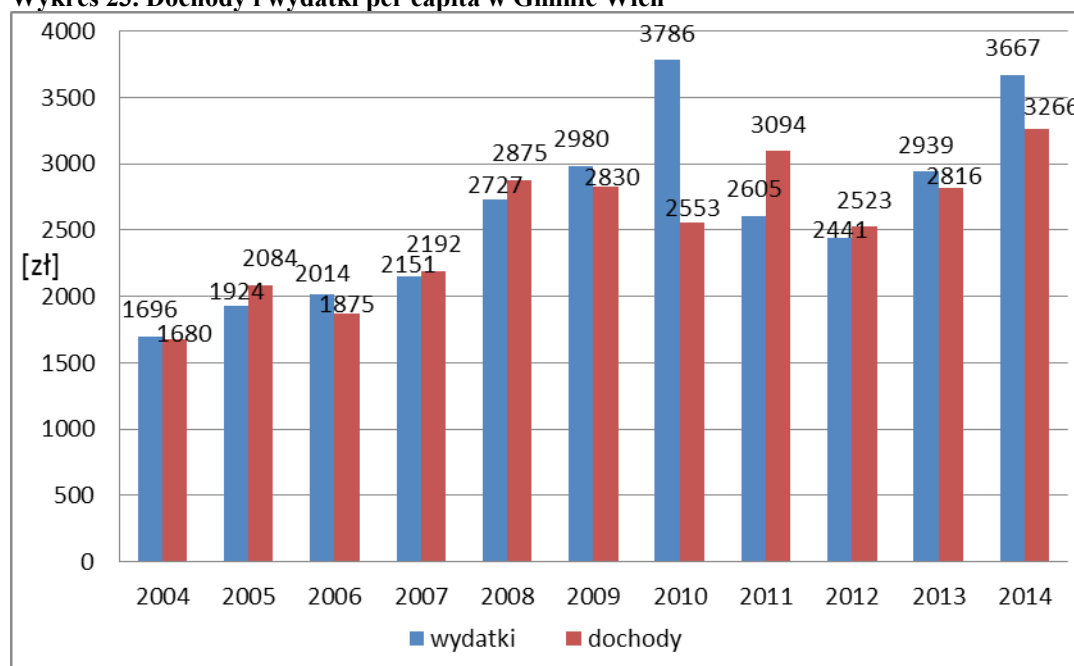
Wykres 22. Wydatki na 1 mieszkańca

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Wykres 23. Dochody i wydatki per capita w Gminie Wleń

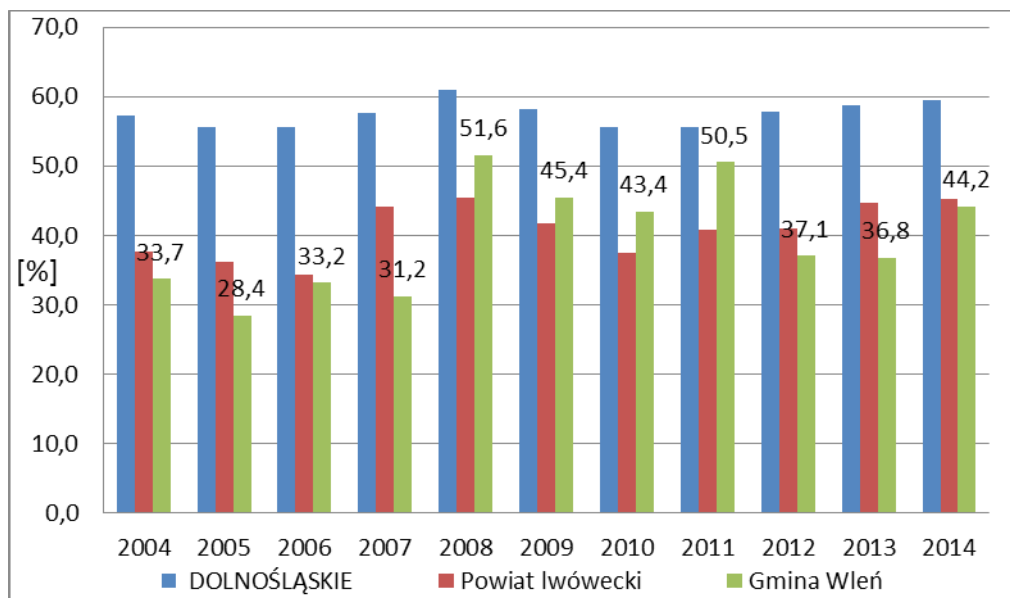

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Wskaźnik udziału dochodów własnych w dochodach ogółem świadczy o stopniu samodzielności finansowej gmin w zakresie wydatkowania środków finansowych. Jego zwiększenie oznacza zwiększenie możliwości finansowych gmin².

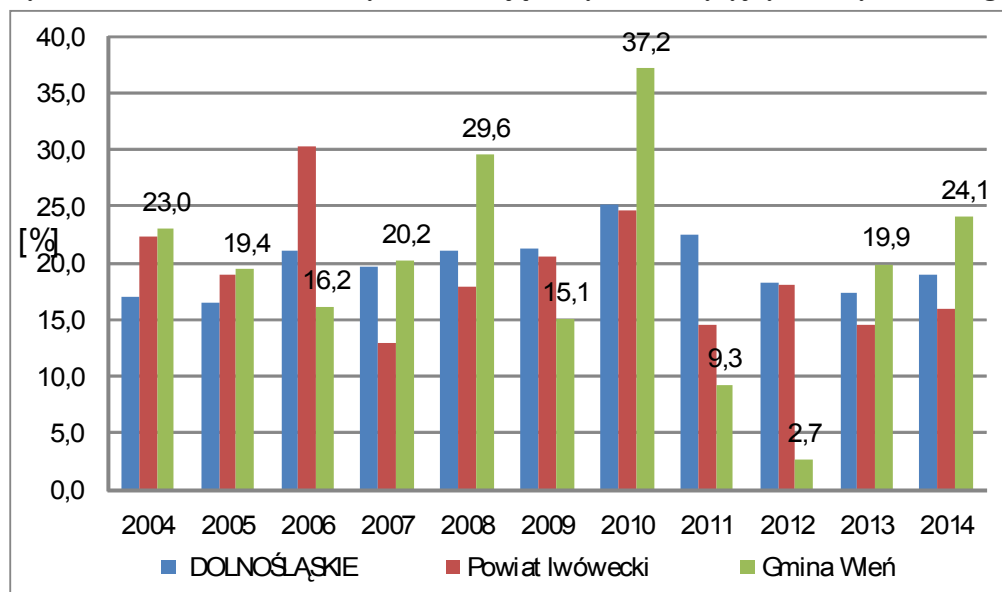
Wykres 24. Wskaźnik udziału dochodów własnych w dochodach ogółem

² Sukces rozwojowy polskich województw. 2006. Red. T. Kalinowski. Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, Gdańsk; Kaczor T., Tomalak M., 2000. Potencjał inwestycyjny samorządów terytorialnych. Rzeczpospolita 162; Pankau E., 2005. Problemy związane z finansowaniem samorządów w Polsce. W: Rozwój oraz polityka regionalna i lokalna w Polsce. Red. J. Kaja, K. Piech. SGH, Warszawa, za: Standar A., Średzińska J., 2008. Zróżnicowanie sprawności finansowej gmin województwa wielkopolskiego. J. Agribus. Rural Dev. 10 (4), 135-145

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Wykres 25. Wskaźnik udziału wydatków majątkowych inwestycyjnych w wydatkach ogółem

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Począwszy od 2004 r. omawiany wskaźnik dla Gminy Wleń był istotnie niższy od średniej dolnośląskiej, obliczonej dla gmin bez miast na prawach powiatu. W latach 2004 – 2007

i 2012-2014 był również niższy od średniej powiatowej. Warto jednak zauważyć, że w 2014 r. znacząco wzrósł i osiągnął poziom 44,2%.

Wskaźnik udziału wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem odzwierciedla aktywność władz gmin, w ramach istniejących możliwości finansowych. Wyższa wartość tego wskaźnika wskazuje na rozwojowy charakter gminy. Należy jednak zaznaczyć, że – aby środki przeznaczone na inwestycje nie były marnotrawione – infrastruktura powinna być rozbudowywana z myślą o potrzebach mieszkańców³ i przedsiębiorców. Wydatki na inwestycje wywołują szczególny rodzaj efektu mnożnikowego. Bardziej rozwinięta gmina przyciąga inwestorów, powodując powstanie nowych miejsc pracy. W rezultacie zwiększa się konkurencyjność danej gminy⁴.

Za wyjątkiem słabszych lat 2006 i 2009 oraz bardzo słabych 2011-2012 (które nastąpiły po rekordowym pod względem wydatków inwestycyjnych 2010 r.) Gmina Wleń cechowała się bardzo wysokim wskaźnikiem udziału wydatków majątkowych inwestycyjnych w wydatkach ogółem. Świadczy to o prorozwojowym charakterze gminy.

3. Analiza SWOT

³ Czempas J., 2004. Inwestycje gminne – wielkość i tendencje (na przykładzie województwa śląskiego). <http://www.ae.katowice/pl~kni/czepas.doc> za: Standar A., Średzińska J., 2008. Zróżnicowanie sprawności finansowej gmin województwa wielkopolskiego. J. Agribus. Rural Dev. 10 (4), 135-145

⁴ Klimek E., 2005. Kształtowanie się wydatków inwestycyjnych w gminach województwa zachodniopomorskiego w latach 1999-2002. W: Rozwój oraz polityka regionalna i lokalna w Polsce. Red. J. Kaja, K. Piech. SGH, Warszawa

Analiza SWOT to heurystyczna metoda analityczna pozwalająca uporządkować dane charakteryzujące organizację, w tym przypadku gminę. Dzięki zastosowaniu analizy SWOT możemy usystematyzować informacje na temat zasobów i problemów, które występują w gminie oraz na temat makrootoczenia, w którym gmina funkcjonuje. Analiza mocnych i słabych stron gminy oraz szans i zagrożeń pozwala opisać obecną sytuację i na jej podstawie planować niezbędne do podejmowania działania.

W trakcie przeprowadzania analizy SWOT Gminy Wleń informacje na temat Gminy zostały podzielone na cztery grupy:

- S (Strengths) – mocne strony – atuty gminy,
- W (Weaknesses) – słabe strony – braki, niedostatki, problemy gminy,
- O (Opportunities) – szanse – te cechy makrootoczenia, które sprzyjają rozwojowi gminy,
- T (Threats) – zagrożenia – te cechy makrootoczenia, które mogą spowolnić rozwój gminy.

Analiza SWOT została przeprowadzona w trakcie konsultacji społecznych. Na spotkaniu uczestnicy analizowali poszczególne obszary funkcjonowania gminy pod względem jej mocnych i słabych stron oraz jakie sprzyjające i jakie negatywne czynniki zewnętrzne mogą przyspieszyć lub zablokować rozwój gminy.

Poniżej znajdują się wyniki analizy SWOT pogrupowane w pięć obszarów funkcjonowania Gminy Wleń:

1. potencjał gospodarczy i infrastruktura,
2. potencjał turystyczny,
3. dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe,
4. kapitał ludzki,
5. jakość życia.

Tabela 7. Potencjał gospodarczy i infrastruktura – analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">• dobre położenie komunikacyjne- bliskość ośrodków miejskich w Polsce i za granicą	<ul style="list-style-type: none">• słabo rozwinięta sieć wodociągowa i kanalizacyjna• zły stan infrastruktury komunikacyjnej• nie działająca kolej - likwidacja połączeń kolejowych• niestabilne dostawy wody i prądu• brak dostępu do Internetu w wielu miejscach• brak sieci gazowej• słabo rozwinięty przemysł

	<ul style="list-style-type: none">• mała ilość podmiotów gospodarczych• niewielka ilość miejsc pracy
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">• możliwość rozwoju małej przedsiębiorczości• współpraca regionalna i międzynarodowa• remont istniejących dróg i chodników• gazyfikacja Wlenia podstawą do pozyskania inwestorów• dotacje Unii Europejskiej• konkurencyjne ceny nieruchomości• utworzenie strefy ekonomicznej• poprawa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, budowa przydomowych oczyszczalni ścieków• stworzenie unikalnych biznesów bazujących na zasobach naturalnych i kulturalnych regionu	<ul style="list-style-type: none">• rozwój gospodarki, który będzie zagrażał istniejącym zasobom naturalnym i kulturalnym• brak zainteresowania inwestorów• małe zasoby finansowe na realizację inwestycji

Źródło: opracowanie własne

Tabela 8. Potencjał turystyczny – analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">• Park Krajobrazowy Dolina Bobru• walory krajobrazowe okolicy• możliwość uprawiania turystyki pieszej, konnej, wodnej• różnorodność przyrodnicza• doskonale położenie geograficzne• obszary Natura 2000• Zapora i Jezioro Pilchowickie• duża baza noclegowa• niezdegradowane środowisko• Rezerwat „Góra Zamkowa”	<ul style="list-style-type: none">• niska estetyka miasta• brak produktu lokalnego• mała ilość połączeń kolejowych i autobusowych• słabo rozwinięta informacja turystyczna• brak infrastruktury turystycznej• słaba promocja• zaniedbane i słabo oznakowane szlaki i ścieżki rowerowe• niewykorzystana możliwość rozwoju turystyki lokalnej wynikająca z niskiej świadomości mieszkańców
Szanse	Zagrożenia

<ul style="list-style-type: none">• możliwość wykorzystania obszarów nad Bobrem• stworzenie bazy turystycznej• wykorzystanie dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego do promocji gminy• budowa otwartych basenów kąpielowych i terenów rekreacyjnych w miejscu istniejących niecek po stawach rybnych• możliwość zagospodarowania zasobów naturalnych Jeziora Pilchowickiego na cele rekreacyjno- wypoczynkowe• ściąganie turystów dzięki poprawie szlaków i ścieżek rowerowych• utrzymanie pięknej krajobrazowo i przyrodniczo okolicy	<ul style="list-style-type: none">• brak wystarczających środków na promocję i rozwój agroturystyki• zanieczyszczenie powietrza we Wleń• nadmierny rozwój turystyki, który będzie zagrażał istniejącym zasobom naturalnym i kulturowym• usytuowanie elektrowni w sposób który mógłby zmniejszyć walory krajobrazowe
--	--

Źródło: opracowanie własne

Tabela 9. Dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe – analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">• zamek Wleński• obfitość obiektów tradycyjnej architektury sudeckiej• region o dużym znaczeniu historycznym• unikatowe zabytki, dwory i pałace• unikatowa flora i fauna rzeki Bóbr oraz jej ekosystem z licznymi gatunkami objętymi ochroną	<ul style="list-style-type: none">• słabe zagospodarowanie rzeki Bóbr• obiekty tradycyjnej architektury sudeckiej są często w bardzo złym stanie technicznym
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">• promocja tradycyjnej architektury regionalnej jako lokalnego produktu turystycznego• tworzenie parków kulturowych we wsiach o tradycyjnej zabudowie, chroniących tradycyjny krajobraz• rewitalizacja zamku Wleń• promocja dziedzictwa kulturowego• wzrost zainteresowania lokalnym dziedzictwem kulturowym• rozwój turystyki sentymentalnej	<ul style="list-style-type: none">• brak wystarczających środków na renowację i zabezpieczenie dziedzictwa kulturowego• zniszczenie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego, niewystarczające zabezpieczenie wspólnego dziedzictwa

Źródło: opracowanie własne

Tabela 10. Kapitał ludzki – analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">• wysoki poziom kształcenia• wzrastające poczucie tożsamości lokalnej i integracji społecznej• obszar zamieszkiwany przez ludzi kreatywnych	<ul style="list-style-type: none">• mały poziom działań przedsiębiorczych na terenie obszaru• odpływ osób aktywnych zawodowo, a szczególnie o wysokich kwalifikacjach do większych ośrodków lub za granicę• niska świadomość ekologiczna• brak diagnozy społecznej, niespójne działania lokalne• niska aktywność i zaangażowanie społeczne mieszkańców• zbyt małe perspektywy dla młodych ludzi
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">• wzrost współpracy lokalnej społeczeństwa• pobudzanie aktywności społecznej• rozwój i rozszerzanie świadomości mieszkańców• wspieranie działań przeciwdziałających wykluczeniu cyfrowemu• wspieranie działań związanych z edukacją i animacją kulturalną• wzrost innowacyjności i kreatywności• wspieranie inicjatyw budujących tożsamość lokalną• aktywizacja sportowa młodzieży i dzieci• zanik odpływu młodych mieszkańców	<ul style="list-style-type: none">• niekorzystne trendy demograficzne polegające na starzeniu się społeczeństwa• wycofywanie się mieszkańców z życia publicznego, zahamowanie wzrostu zaangażowania społecznego• brak chętnych do realizacji programów sportowych

Źródło: opracowanie własne

Tabela 11. Jakość życia – analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">• wysokie walory krajobrazowe• czyste powietrze• niskie koszty życia• niska gęstość zaludnienia• Ośrodek Rehabilitacyjny i Opiekuńczy Zgromadzenia Sióstr Świętej Elżbiety	<ul style="list-style-type: none">• problem niskiej aktywności zawodowej i długotrwałe bezrobotnych ze względu na niewystarczającą ilość zakładów pracy• niska zamożność lokalnej społeczności• zły stan dróg dojazdowych• zbyt mało wydajne systemy szybkiego reagowania w sytuacjach kryzysowych• słaby dostęp do kultury mieszkańców gminy• niedostateczna ilość terenów rekreacyjnych• opieka społeczna na niskim poziomie• zbyt małe zaangażowanie mieszkańców w dążeniu do poprawy jakości życia na terenie gminy• niska partycypacja osób starszych w życiu gminy• niewystarczająca komunikacja zbiorowa
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">• stworzenie miejsc pracy przez rozwój turystyki, małej gastronomii oraz żeglugi na Jeziorze Pilchowickim ma przeciwdziałać bezrobociu• zwiększenie zamożności mieszkańców poprzez wykorzystanie lokalnych zasobów np. zagospodarowanie budynku po przedszkolu i szkole• wyznaczanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe- prywatne i socjalne	<ul style="list-style-type: none">• zagrożenia klimatyczne szczególnie takie jak powodzie oraz inne klęski żywiołowe• wiele rodzin o niskim dochodzie, może w przyszłości być zagrożonych• wykluczeniem społecznym• pogorszenie jakości życia na skutek rozwoju turystyki m.in. zwiększony ruch na drogach

Źródło: opracowanie własne

4. Określenie misji i wizji

Misja w odniesieniu do organizacji, najogólniej rzecz ujmując, to zestaw względnie trwałych dążeń, celów, na które zorientowane są lub powinny być działania podejmowane przez jej uczestników, to samookreślenie się organizacji poprzez odpowiedź na pytania⁵: po co organizacja istnieje, do czego ma dążyć, co ma osiągnąć, czyje i jakie potrzeby powinna zaspakajać, jakie jest jej społeczne posłannictwo?

Misja organizacji wyznacza powód jej istnienia, wyróżniający ją od wszystkich innych podmiotów. Misję można opisać w kategoriach [wyrobów](#), [rynków](#), [usług](#) i [klientów](#). Misję organizacji przekłada się na zadania, które należy wykonać, by zrealizować założone cele. Definiowanie misji jest ważnym krokiem w formułowaniu celów strategicznych i operacyjnych. Misja wyznacza fundamentalny a równocześnie unikatowy stan przyszły, do którego organizacja zmierza. Misja jest ogólnym stwierdzeniem najbardziej podstawowych intencji.

W odniesieniu do misji jednostki terytorialnej powyższe założenia powinny zostać zmodyfikowane pod kątem specyfiki danego podmiotu. Można jednak założyć, że fundamentalne elementy misji zostają zachowane.

Wizję można rozumieć jako obraz przyszłości, który chcemy wykreować. Jest to podstawowa aspiracja, która powinna być wspólna dla wszystkich, którzy chcą osiągnąć pożądany stan rzeczywistości.

Misja Gminy Wleń

„Podnoszenie jakości życia mieszkańców poprzez dostarczanie usług publicznych najwyższej jakości, wykorzystywanie potencjałów rozwojowych Wlenia oraz otwartość na nowoczesne rozwiązania”.

⁵ Koźmiński A., Piotrowski W., Zarządzanie. Teoria i praktyka, Wydawnictwo naukowe PWN, Warszawa 2000.

Wizja Gminy Wleń

„Gmina Wleń miejscem, w którym można realizować swoje aspiracje zawodowe oraz osobiste. Poprzez atrakcyjne walory otoczenia przyrodniczego, niższe koszty życia, kreatywną społeczność, lokalną przedsiębiorczość oraz efektywne zarządzania publiczne przyciągająca nowych mieszkańców, inwestorów i turystów.”

Misja gminy jest odpowiedzią na ogólne przesłanki funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego, których celem są, przyjmując w uproszczeniu, nieustanne działania prowadzące do wzrostu jakości życia swoich społeczności. Wizja, będąca w tym wypadku przejawem aspiracji rozwojowych gminy, pokazuje jej wyidealizowany obraz w przyszłości, pożądaną stan do którego należy dążyć. Kluczowym elementem tego stanu jest zmiana wizerunku gminy na miejsce sprzyjające spełnianiu swoich dążeń, zarówno zawodowych, jak i personalnych.

5. Cele strategiczne i operacyjne

W najbliższych latach można spodziewać się okresów sprzyjających przyspieszeniu rozwoju społeczno-gospodarczego gminy. Wśród głównych przesłanek tej pozytywnej prognozy znajdują się środki do pozyskania z funduszy europejskich, stopniowa stabilizacja gospodarcza kraju, czy też większa aktywność lokalnej społeczności. W nawiązaniu do potrzeby wykorzystania tych potencjalnych szans rozwojowych stworzony został, w oparciu o przeprowadzone analizy oraz konsultacje społeczne, zestaw celów strategicznych, wraz z przypisanymi im celami operacyjnymi. Za kluczowe cele w Gminie Wleń uznano:

- obniżenie poziomu bezrobocia,
- rozwój gminnej infrastruktury,
- rozwój opieki medycznej,
- wspieranie edukacji,
- rozwój kultury,
- stymulowanie transformacji obszarów wiejskich,
- wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców,
- usprawnienie funkcjonowania pomocy społecznej,
- poprawa poziomu bezpieczeństwa publicznego.

Zaprezentowane poniżej cele strategii EUROPA 2020 traktować należy jako materiał poglądowy. Nie jest możliwe precyzyjne porównywanie problemów rozwojowych gminy z europejską przestrzenią, można jednak zwrócić uwagę na tendencje rozwojowe, obszary kluczowe, nowe priorytety mające na celu stymulowania rozwoju społeczno-gospodarczego. Przyjmując taki klucz porównawczy można zauważyć, że część z priorytetów rozwojowych jest kompatybilna z celami gminy (np. klimat, energia i mobilność; zatrudnienie i umiejętności, edukacja, konkurencyjność, walka z ubóstwem).

Tabela 12. Cele strategii EUROPA 2020

Inteligentny rozwój	Zrównoważony rozwój	Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu
<i>Innowacje</i> Przewodni projekt UE „Unia innowacji” ma na celu poprawę warunków ramowych i dostępu do	<i>Klimat, energia i mobilność</i> Przewodni projekt UE „Europa efektywnie korzystająca z zasobów” ma na celu uniezależnienie	<i>Zatrudnienie i umiejętności</i> Przewodni projekt UE „Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia” ma na celu modernizację

finansowania badań i innowacji, co powinno wzmocnić rolę łańcucha innowacji i zwiększyć poziom inwestycji w całej Unii.	wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów poprzez zmniejszenie udziału emisji węgla w europejskiej gospodarce, większe wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, modernizację transportu i propagowanie efektywności energetycznej.	rynków pracy poprzez zwiększanie mobilności siły roboczej oraz rozwijanie kwalifikacji przez całe życie, co powinno podnieść współczynnik aktywności zawodowej i lepiej dopasować do siebie popyt i podaż na rynku pracy.
<i>Edukacja</i> Przewodni projekt UE „Młodzież w drodze” ma na celu poprawę wyników systemów kształcenia oraz podniesienie atrakcyjności europejskiego szkolnictwa wyższego na arenie międzynarodowej.	<i>Konkurencyjność</i> Przewodni projekt UE „Polityka przemysłowa w erze globalizacji” ma na celu poprawę otoczenia biznesu, szczególnie w odniesieniu do MŚP, oraz wspieranie rozwoju silnej i zrównoważonej bazy przemysłowej, przygotowanej do konkurowania na rynkach światowych.	<i>Walka z ubóstwem</i> Przewodni projekt UE „Europejski program walki z ubóstwem” ma na celu zapewnienie spójności społecznej i terytorialnej, tak aby korzyści płynące ze wzrostu gospodarczego i zatrudnienia były szeroko dostępne, a osoby ubogie i wykluczone społecznie mogły żyć godnie i aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym.
<i>Spoleczeństwo cyfrowe</i> Przewodni projekt UE „Europejska agenda cyfrowa” ma na celu upowszechnienie szybkiego Internetu oraz umożliwienie gospodarstwom domowym i przedsiębiorstwom czerpanie korzyści z jednolitego rynku cyfrowego.		

Źródło: *Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu EUROPA 2020*, Komisja Europejska, Bruksela 2010.

Za cel nadrzędny, horyzontalny obrano podniesienie jakości życia mieszkańców Miasta i Gminy Wleń. Przez jakość życia należy rozumieć w tym przypadku połączenie materialnych aspektów życia (np. wynagrodzenie, dostępność do urządzeń infrastruktury społecznej i technicznej) oraz elementów odnoszących się do odczuwania ogólnego zadowolenia z sytuacji życiowej (np. odczuwania prestiżu z miejsca zamieszkania, stanu zdrowia, możliwości zaspakajania aspiracji zawodowych i prywatnych, pozytywnych relacji międzyludzkich). Drzewo celów zostało skonstruowane w taki sposób, żeby objąć swoim oddziaływaniem możliwie najszerszą liczbę przyszłych działań do realizacji.

Tabela 13. Drzewo celów Miasta i Gminy Wleń

CEL STRATEGICZNY HORYZONTALNY Podniesienie jakości życia mieszkańców Miasta i Gminy Wleń	
Cel strategiczny 1 – Obniżenie poziomu bezrobocia	
Cel operacyjny 1.1.	Rozwój Specjalnej Strefy Ekonomicznej Małej Przedsiębiorczości S.A. – Kamienna Góra
Cel operacyjny 1.2.	Zacieśnianie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy
Cel operacyjny 1.3.	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości m.in. utworzenie miejsca inkubowania działalności gospodarczej na preferencyjnych warunkach)
Cel operacyjny 1.4.	Usprawnianie procedur administracyjnych na rzecz poprawy jakości obsługi przedsiębiorców
Cel operacyjny 1.5.	Promocja samozatrudnienia
Cel operacyjny 1.6.	Wspieranie inicjatyw, projektów tworzących miejsca pracy
Cel strategiczny 2 – Rozwój gminnej infrastruktury	
Cel operacyjny 2.1.	Poprawa jakości dróg (budowa, remonty)
Cel operacyjny 2.2.	Poprawa jakości, modernizacja i rozbudowa systemu oświetlenia ulic
Cel operacyjny 2.3.	Realizacja programów z zakresu odnawialnych źródeł energii (OZE)
Cel operacyjny 2.4.	Rozbudowa instalacji wodno-kanalizacyjnych i remont istniejących (m.in. w Bystrzycy)
Cel operacyjny 2.5.	Budowa nowej oczyszczalni ścieków
Cel operacyjny 2.6.	Projekty z obszarów priorytetowych dla rewitalizacji miasta
Cel operacyjny 2.7.	Poprawa estetyki przestrzeni lokalnej
Cel operacyjny 2.8.	Rewitalizacja zabytkowego Zamku we Wleń
Cel operacyjny 2.9.	Rozbudowa ścieżek rowerowych
Cel operacyjny 2.10.	Zagospodarowanie turystyczne ulic w mieście oraz oznakowanie turystyczne miejscowości
Cel operacyjny 2.11.	Budowa elektrowni fotowoltaicznej
Cel operacyjny 2.12.	Budowa nowych placów zabaw
Cel operacyjny 2.13.	Remont kościoła ewangelickiego (przystosowanie do funkcji Muzeum Osiedleńczego)
Cel strategiczny 3 – Rozwój opieki medycznej	
Cel operacyjny 3.1.	Restrukturyzacja SPZOZ (Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej)
Cel operacyjny 3.2.	Realizacja programów profilaktyki zdrowotnej
Cel operacyjny 3.3.	Wspieranie rozwoju usług medycznych
Cel operacyjny 3.4.	Wspieranie rozwoju Ośrodka Rehabilitacyjno-Opiekuńczego Sióstr św. Elżbiety
Cel strategiczny 4 – Wspieranie edukacji	
Cel operacyjny 4.1.	Budowa przedszkola ze stołówką (opcjonalnie także z basenem)
Cel operacyjny 4.2.	Uruchomienie ośrodka edukacji alternatywnej

Cel operacyjny 4.3.	Pozyskiwanie środków zewnętrznych na dodatkowe zajęcia edukacyjne
Cel operacyjny 4.4.	Edukacja ekologiczna społeczności lokalnej
Cel operacyjny 4.5.	Zakup środka transportu przewozu dzieci i młodzieży na zajęcia pozalekcyjne
Cel strategiczny 5 – Rozwój kultury	
Cel operacyjny 5.1.	Otwarcie kina we Wleń
Cel operacyjny 5.2.	Poszerzenie oferty Ośrodka Kultury, Sportu i Turystyki (ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych oraz działań aktywizujących społeczność lokalną w zakresie kultury tzw. uczestnictwo bierne i czynny tj. twórcze)
Cel operacyjny 5.3.	Uruchomienie Uniwersytetu Trzeciego Wieku
Cel operacyjny 5.4.	Uruchomienie klubu seniora oraz ośrodka pobytu dziennego dla osób starszych
Cel operacyjny 5.5.	Budowa bibliotek wiejskich
Cel operacyjny 5.6.	Wykorzystanie potencjału kreatywnego lokalnych liderów
Cel operacyjny 5.7.	Wzmacnianie poczucia tożsamości lokalnej (m.in. poprzez uruchomienie Muzeum Osiedleńczego w budynku Kościoła Ewangelickiego)
Cel operacyjny 5.8.	Promocja produktów lokalnych, zabytków oraz dóbr kultury (w tym promocja tradycyjnej architektury regionalnej poprzez Parki Kulturowe)
Cel operacyjny 5.9.	Wypracowanie konsensusu społecznego na rzecz kluczowych projektów
Cel operacyjny 5.10.	Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu
Cel operacyjny 5.11	Wspieranie działań edukacji i animacji kulturalnej podnoszących kompetencje kulturowe (w szczególności niszowych działań, które nie mają sponsorów)
Cel operacyjny 5.12	Zabezpieczanie wspólnego lokalnego dziedzictwa kulturowego (projekty tożsamości lokalnej, inwentaryzacji i digitalizacja ożywionych i nieożywionych dóbr kultury)
Cel operacyjny 5.13	Wzmacnianie roli instytucji kulturowych jako miejsca animacji lokalnych (systematyczne wzmacnianie zasobów ludzkich w sferze kultury, wspieranie rozwoju kompetencji animatorów, wprowadzanie nowych technologii, współpraca międzynarodowa, międzyregionalna, międzysektorowa w zakresie kultury)
Cel strategiczny 6 – Stymulowanie transformacji obszarów wiejskich	
Cel operacyjny 6.1.	Remonty dróg dojazdowych do posesji
Cel operacyjny 6.2.	Budowa i przebudowa wodociągów wiejskich
Cel operacyjny 6.3.	Realizacja programów z zakresu odnawialnych źródeł energii (OZE)
Cel operacyjny 6.4.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków
Cel operacyjny 6.5.	Rozwój agroturystyki
Cel operacyjny 6.6.	Rozwój turystyki wędkarskiej poprzez utworzenie łowiska „odcinka specjalnego” na rzece Bóbr

Cel operacyjny 6.7.	Utworzenie Parków Kulturowych we wsiach o tradycyjnym modelu zabudowy
Cel operacyjny 6.8.	Rozwój turystyki w oparciu o Jezioro Pilchowickie
Cel operacyjny 6.9.	Tworzenie sieci liderów wiejskich – animatorów życia sołectkiego (wspieranie kompetencji merytorycznych i organizacyjnych)
Cel operacyjny 6.10.	Promocja turystyczna gminy
Cel strategiczny 7 – Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców	
Cel operacyjny 7.1.	Uruchomienie ośrodka edukacji alternatywnej
Cel operacyjny 7.2.	Pozyskiwanie środków zewnętrznych na przydomowe oczyszczalnie ścieków
Cel operacyjny 7.3.	Edukacja ekologiczna społeczności lokalnej
Cel operacyjny 7.4.	Rozwój centralnych kotłowni i działania promujące przyłączenie się mieszkańców do tego źródła energii
Cel operacyjny 7.5.	Realizacja programów z zakresu odnawialnych źródeł energii (OZE)
Cel operacyjny 7.6.	Działania na rzecz poprawy jakości środowiska naturalnego (ze szczególnym uwzględnieniem Jeziora Pilchowickiego)
Cel operacyjny 7.7.	Działania na rzecz rozwoju rolnictwa ekologicznego
Cel operacyjny 7.8.	Budowa elektrowni fotowoltaicznej
Cel strategiczny 8 – Usprawnienie funkcjonowania pomocy społecznej	
Cel operacyjny 8.1.	Przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego
Cel operacyjny 8.2.	Budowa bibliotek wiejskich
Cel operacyjny 8.3.	Wspieranie rozwoju świetlic środowiskowych
Cel operacyjny 8.4.	Rozwój budownictwa socjalnego i komunalnego
Cel operacyjny 8.5.	Realizacja programów aktywizujących społeczność lokalną (sport, kultura, edukacja, partycypacja społeczna m.in. poprzez budżet obywatelski)
Cel strategiczny 9 – Poprawa poziomu bezpieczeństwa publicznego	
Cel operacyjny 9.1.	Rozwój OSP (Ochotniczej Straży Pożarnej) na terenie Gminy
Cel operacyjny 9.2.	Powstanie nowej jednostki OSP w Marzowie
Cel operacyjny 9.3.	Doposażenie jednostek OSP w nowe samochody bojowe (dot. jednostek zaliczanych do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego)
Cel operacyjny 9.4.	Poprawa oznakowania drogowego
Cel operacyjny 9.5.	Wdrażanie systemu szybkiego powiadamiania o zagrożeniach (SMS)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie materiałów dostarczonych przez Urząd Miasta i Gminy Wleń

6. Zbieżność założeń strategii z dokumentami wyższego rządu

Założenia, cele strategiczne opracowania są spójne z podstawowymi dokumentami strategicznymi, zarówno na szczeblu europejskim, krajowym, regionalnym, jak i subregionalnym (powiatowym). W ramach analizy zbieżności celów pod uwagę wzięto następujące dokumenty:

- EUROPA 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu,
- Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności – Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju,
- Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo,
- Uzupełnienie Narodowej Strategii Rozwoju Kultury na lata 2004 – 2020,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010 – 2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie,
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020,
- Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020,
- Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Jeleniogórskiej na lata 2014-2023,
- Strategiczne kierunki rozwoju Aglomeracji Jeleniogórskiej na lata 2013 – 2020,
- Koncepcja Subregionalnego Produktu Turystycznego Subregionu Nysa-Kwisa-Bóbr,
- Strategia Rozwoju Powiatu Lwóweckiego na lata 2010 – 2020.

W ramach analizy powyższych opracowań strategicznych brany był pod uwagę, jeżeli było to możliwe, szczebel celów strategicznych lub obszarów priorytetowych.

Tabela 14. Zbieżność założeń, celów strategicznych Gminy Wleń z podstawowymi opracowaniami strategicznymi szczebla europejskiego, krajowego, regionalnego i subregionalnego

CEL STRATEGICZNY HORYZONTALNY Podniesienie jakości życia mieszkańców Miasta i Gminy Wleń	
Cel strategiczny 1 – Obniżenie poziomu bezrobocia	
Dokument	Zbieżne założenia
EUROPA 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu	Rozwój Sprzyjający Włączeniu Społecznemu – Zatrudnienie i Umiejętności Rozwój Sprzyjający Włączeniu Społecznemu – Walka z Ubóstwem Zrównoważony Rozwój – Konkurencyjność

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Wleń na lata 2015 – 2022

Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności – Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju	Cel 1 - Wspieranie prorozwojowej alokacji zasobów w gospodarce, stworzenie warunków dla wzrostu oszczędności oraz podaży pracy i innowacji Cel 4 - Wzrost wydajności i konkurencyjności gospodarki Cel 6 - Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state” Cel 11 – wzrost społecznego kapitału rozwoju
Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo	Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego Cel III.1. Integracja społeczna Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010 – 2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie	Cel 1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów
Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020	Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników (CT 8) Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją (CT 9) Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie (CT 10)
Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020	Cel 6. Wzrost zatrudnienia i mobilności pracowników Cel 7. Włączenie społeczne, podnoszenie poziomu i jakości życia
Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Jeleniogórskiej na lata 2014-2023	Cele szczegółowe: - stworzenie dogodnych warunków dla inwestycji generujących nowe miejsca pracy w AJ - aktywni zawodowo i społecznie mieszkańcy AJ
Strategiczne kierunki rozwoju Aglomeracji Jeleniogórskiej na lata 2013 – 2020	Cel strategiczny 2 – Rozwój kapitału ludzkiego
Koncepcja Subregionalnego Produktu Turystycznego Subregionu Nysa-Kwisa-Bóbr	Cel strategiczny 6 - uczynienie z sektora turystycznego Subregionu Nysa-Kwisa-Bóbr sfery stymulującej rozwój społeczno-gospodarczy i wpływającej na polepszenie sytuacji na rynku pracy
Strategia Rozwoju Powiatu Lwóweckiego na lata 2010 – 2020	Cele strategiczne: - pobudzanie inicjatyw gospodarczych
Cel strategiczny 2 – Rozwój gminnej infrastruktury	
Dokument	Zbieżne założenia

EUROPA 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu	Zrównoważony Rozwój – Klimat, Energia, i Mobilność Zrównoważony Rozwój – Konkurencyjność
Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności – Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju	Cel 7 - Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska Cel 8 - Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych Cel 9 - Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego
Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo	Cel II.7. Zwiększenie efektywności transportu Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010 – 2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie	Cel 2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych
Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020	Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach (CT 4) Promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem (CT 5) Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami (CT 6) Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej (CT 7)
Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020	Cel 2. Zrównoważony transport i poprawa dostępności transportowej Cel 4. Ochrona środowiska naturalnego, efektywne wykorzystanie zasobów oraz dostosowanie do zmian klimatu i poprawa poziomu bezpieczeństwa
Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Jeleniogórskiej na lata 2014-2023	Cele szczegółowe: - stworzenie dogodnych warunków dla inwestycji generujących nowe miejsca pracy w AJ - dogodna dostępność komunikacyjna i infrastrukturalna AJ
Strategiczne kierunki rozwoju Aglomeracji Jeleniogórskiej na lata 2013 – 2020	Cel strategiczny 1 – Rozwój turystyki Cel strategiczny 3 – Poprawa stanu infrastruktury Cel strategiczny 6 – Poprawa stanu środowiska naturalnego

Koncepcja Subregionalnego Produktu Turystycznego Subregionu Nysa-Kwisa-Bóbr	Cel strategiczny 2 - tworzenie markowej infrastruktury turystycznej
Strategia Rozwoju Powiatu Lwóweckiego na lata 2010 – 2020	Cele strategiczne: - rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej - rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej i kolejowej oraz poprawa warunków dostępu - poprawa ochrony środowiska - poprawa działalności oraz infrastruktury sportowo-rekreacyjnej
Cel strategiczny 3 – Rozwój opieki medycznej	
Dokument	Zbieżne założenia
EUROPA 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu	Rozwój Sprzyjający Włączeniu Społecznemu – Walka z Ubóstwem
Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności – Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju	Cel 6 - Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state”
Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo	Cel I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela Cel III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych
Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020	Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją (CT 9).
Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020	Cel 7. Włączenie społeczne, podnoszenie poziomu i jakości życia
Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Jeleniogórskiej na lata 2014-2023	Cele szczegółowe: - atrakcyjna dla mieszkańców i przedsiębiorstw przestrzeń AJ
Strategiczne kierunki rozwoju Aglomeracji Jeleniogórskiej na lata 2013 – 2020	Cel strategiczny 2 – Rozwój kapitału ludzkiego
Strategia Rozwoju Powiatu Lwóweckiego	Cele strategiczne: - poprawa opieki zdrowotnej

na lata 2010 – 2020	
Cel strategiczny 4 – Wspieranie edukacji	
Dokument	Zbieżne założenia
EUROPA 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu	Inteligentny Rozwój – Edukacja Inteligentny Rozwój – Innowacje Rozwój Sprzyjający Włączeniu Społecznemu – Zatrudnienie i Umiejętności
Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności – Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju	Cel 1 - Wspieranie prorozwojowej alokacji zasobów w gospodarce, stworzenie warunków dla wzrostu oszczędności oraz podaży pracy i innowacji Cel 3 - Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki Cel 6 - Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state” Cel 11 - wzrost społecznego kapitału rozwoju
Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo	Cel I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela Cel II.3. Zwiększenie innowacyjności gospodarki Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego Cel III.1. Integracja społeczna
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010 – 2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie	Cel 2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych
Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020	Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie (CT 10)
Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020	Cel 8. Podniesienie poziomu edukacji, kształcenie ustawiczne
Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Jeleniogórskiej na lata 2014-2023	Cele szczegółowe: - stworzenie dogodnych warunków dla inwestycji generujących nowe miejsca pracy w AJ - aktywni zawodowo i społecznie mieszkańcy AJ
Strategiczne kierunki rozwoju Aglomeracji Jeleniogórskiej na lata 2013 – 2020	Cel strategiczny 1 – Rozwój turystyki Cel strategiczny 2 – Rozwój kapitału ludzkiego
Strategia Rozwoju Powiatu Lwóweckiego na lata 2010 – 2020	Cele strategiczne: - reorientacja i wzbogacenie systemu edukacji

Cel strategiczny 5 – Rozwój kultury	
Dokument	Zbieżne założenia
EUROPA 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu	Rozwój Sprzyjający Włączeniu Społecznemu – Zatrudnienie i Umiejętności
Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności – Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju	Cel 3 - Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki Cel 6 - Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state” Cel 11 - wzrost społecznego kapitału rozwoju
Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo	Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego Cel III.1. Integracja społeczna
Uzupełnienie Narodowej Strategii Rozwoju Kultury na lata 2004 – 2020	Cele cząstkowe/uzupełniające: 1. Wzrost efektywności zarządzania sferą kultury 2. Zmniejszenie dysproporcji regionalnych w rozwoju i dostępie do kultury 4. Zachowanie dziedzictwa kulturowego i aktywna ochrona zabytków 5. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury kultury 6. Wzrost uczestnictwa w kulturze 8. Efektywna promocja twórczości
Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020	Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie (CT 10)
Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020	Cel 8. Podniesienie poziomu edukacji, kształcenie ustawiczne
Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Jeleniogórskiej na lata 2014-2023	Cele szczegółowe: - atrakcyjna dla mieszkańców i przedsiębiorstw przestrzeń AJ - aktywni zawodowo i społecznie mieszkańcy AJ
Strategiczne kierunki rozwoju Aglomeracji Jeleniogórskiej na lata 2013 – 2020	Cel strategiczny 2 – Rozwój kapitału ludzkiego
Strategia Rozwoju Powiatu Lwóweckiego na lata 2010 – 2020	Cele strategiczne: - reorientacja i wzbogacenie systemu edukacji - rozwój i upowszechnienie kultury

	- promocja powiatu
Cel strategiczny 6 – Stymulowanie transformacji obszarów wiejskich	
Dokument	Zbieżne założenia
EUROPA 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu	Zrównoważony Rozwój – Klimat, Energia, i Mobilność Rozwój Sprzyjający Włączeniu Społecznemu – Zatrudnienie i Umiejętności
Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności – Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju	Cel 3 - Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki Cel 8 - Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych Cel 11 - wzrost społecznego kapitału rozwoju
Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo	Cel II.2. Wzrost wydajności gospodarki Cel II.7. Zwiększenie efektywności transportu Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010 – 2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie	Cel 2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych
Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020	Wzmacnianie konkurencyjności MŚP, sektora rolnego (w odniesieniu do EFRROW) oraz sektora rybołówstwa i akwakultury (w odniesieniu do EFMR) (CT 3)
Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020	Cel 4. Ochrona środowiska naturalnego, efektywne wykorzystanie zasobów oraz dostosowanie do zmian klimatu i poprawa poziomu bezpieczeństwa
Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Jeleniogórskiej na lata 2014-2023	Cele szczegółowe: - dogodna dostępność komunikacyjna i infrastrukturalna AJ - aktywni zawodowo i społecznie mieszkańcy AJ
Strategiczne kierunki rozwoju Aglomeracji Jeleniogórskiej na lata 2013 – 2020	Cel strategiczny 6 – Poprawa stanu środowiska naturalnego
Strategia Rozwoju Powiatu Lwóweckiego na lata 2010 – 2020	Cele strategiczne: - pobudzanie inicjatyw gospodarczych - rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej - poprawa ochrony środowiska - reorientacja rolnictwa

Cel strategiczny 7 – Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców	
Dokument	Zbieżne założenia
EUROPA 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu	Zrównoważony Rozwój – Klimat, Energia, i Mobilność Rozwój Sprzyjający Włączeniu Społecznemu – Zatrudnienie i Umiejętności Inteligentny Rozwój – Edukacja
Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności – Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju	Cel 3 - Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki Cel 7 - Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska
Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo	Cel I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko
Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020	Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach (CT 4) Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami (CT 6) Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie (CT 10)
Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020	Cel 8. Podniesienie poziomu edukacji, kształcenie ustawiczne
Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Jeleniogórskiej na lata 2014-2023	Cele szczegółowe: - dogodna dostępność komunikacyjna i infrastrukturalna AJ - aktywni zawodowo i społecznie mieszkańcy AJ
Strategiczne kierunki rozwoju Aglomeracji Jeleniogórskiej na lata 2013 – 2020	Cel strategiczny 2 – Rozwój kapitału ludzkiego Cel strategiczny 6 – Poprawa stanu środowiska naturalnego
Strategia Rozwoju Powiatu Lwóweckiego na lata 2010 – 2020	Cele strategiczne: - poprawa ochrony środowiska - reorientacja i wzbogacenie systemu edukacji
Cel strategiczny 8 – Usprawnienie funkcjonowania pomocy społecznej	
Dokument	Zbieżne założenia
EUROPA 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu	Rozwój Sprzyjający Włączeniu Społecznemu – Zatrudnienie i Umiejętności Rozwój Sprzyjający Włączeniu Społecznemu – Walka z Ubóstwem
Polska 2030. Trzecia fala	Cel 11 – wzrost społecznego kapitału rozwoju

nowoczesności – Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju	
Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo	Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego Cel III.1. Integracja społeczna Cel III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010 – 2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie	Cel 2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych
Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014- 2020	Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników (CT 8)
Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020	Cel 7. Włączenie społeczne, podnoszenie poziomu i jakości życia
Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Jeleniogórskiej na lata 2014-2023	Cele szczegółowe: - atrakcyjna dla mieszkańców i przedsiębiorstw przestrzeń AJ - aktywni zawodowo i społecznie mieszkańcy AJ
Strategiczne kierunki rozwoju Aglomeracji Jeleniogórskiej na lata 2013 – 2020	Cel strategiczny 2 – Rozwój kapitału ludzkiego
Strategia Rozwoju Powiatu Lwóweckiego na lata 2010 – 2020	Cele strategiczne: - poprawa działalności oraz infrastruktury sportowo- rekreacyjnej
Cel strategiczny 9 – Poprawa poziomu bezpieczeństwa publicznego	
Dokument	Zbieżne założenia
EUROPA 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu	Zrównoważony Rozwój – Klimat, Energia, i Mobilność
Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności – Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju	Cel 10 - stworzenie sprawnego państwa jako modelu działania administracji publicznej
Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne	Cel I.1. Przejście od administrowania do zarządzania rozwojem Cel I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji

społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo	indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela
Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020	Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją (CT 9)
Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020	Cel 4. Ochrona środowiska naturalnego, efektywne wykorzystanie zasobów oraz dostosowanie do zmian klimatu i poprawa poziomu bezpieczeństwa
Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Jeleniogórskiej na lata 2014-2023	Cele szczegółowe: - atrakcyjna dla mieszkańców i przedsiębiorstw przestrzeń AJ
Strategiczne kierunki rozwoju Aglomeracji Jeleniogórskiej na lata 2013 – 2020	Cel strategiczny 3 – Poprawa stanu infrastruktury
Strategia Rozwoju Powiatu Lwóweckiego na lata 2010 – 2020	Cele strategiczne: - poprawa bezpieczeństwa publicznego

Źródło: Opracowanie własne

Na podstawie przeprowadzonej analizy zgodności celów strategicznych Gminy Wleń z kluczowymi dokumentami strategicznymi, należy stwierdzić, że zbieżność głównych założeń, kierunków rozwojowych jest znaczna. Jest to istotne z kilku powodów. Główną zaletą takiej zbieżności jest ułatwienie aplikowanie o fundusze europejskie w obecnym okresie programowania. W większości promowane będą projekty, które angażują kilku partnerów, charakteryzują się spójnością oraz obejmują swoim oddziaływaniem większy obszar regionalnej przestrzeni. Kolejną ważną kwestią jest potencjalna zdolność gminy do kooperacji, współpracy na rzecz wspólnych projektów rozwojowych, które są zbieżne w swoich kluczowych założeniach. Ponadto, ważne jest osiągnięcie konsensusu w odniesieniu do najważniejszych obszarów rozwojowych, w tym kontekście niniejsza zbieżność jest pozytywnym zjawiskiem.

7. Mierniki realizacji celów strategicznych

Monitoring strategii pozwala kontrolować jej skuteczność, efektywność i korzyści z realizacji jej założeń oraz umożliwia ewaluację obranych kierunków rozwoju. Z uwagi na stosunkowo długi czas obowiązywania dokumentu, może zajść konieczność redefinicji konkretnych celów lub aktualizacji strategii. Za monitoring poszczególnych celów strategicznych powinny być odpowiedzialne, wskazane przez władze lokalne, odpowiednie komórki organizacyjne Urzędu zgodnie ze swymi kompetencjami.

Tabela 15. Przykładowy zestaw wskaźników realizacji celów strategicznych

Cel strategiczny	Przykładowe wskaźniki
<i>Cel strategiczny 1 – Obniżenie poziomu bezrobocia</i>	• liczba projektów we współpracy z PUP,
	• wskaźnik przedsiębiorczości (liczba zarejestrowanych przedsiębiorstw na 1000 mieszkańców),
	• liczba nowopowstałych przedsiębiorstw,
	• stopa bezrobocia rejestrowanego,
	• liczba instytucji otoczenia biznesu,
	• liczba szkoleń zrealizowanych dla przedsiębiorców,
	• poziom obsługi przedsiębiorców (badania ankietowe),
	• liczba ofert pracy,
	• liczba kursów z zakresu poprawy kwalifikacji zawodowych,
• liczba projektów z zakresu przekwalifikowania zawodowego.	
<i>Cel strategiczny 2 – Rozwój gminnej infrastruktury</i>	• długość nowych i zmodernizowanych dróg,
	• długość nowych dróg objętych oświetleniem,
	• długość nowych i zmodernizowanych instalacji wodno-kanalizacyjnych,
	• liczba programów z zakresu odnawialnych źródeł energii (OZE),
	• długość nowopowstałych i zmodernizowanych ścieżek rowerowych,
	• długość nowych i zmodernizowanych chodników,
	• długość ulic objętych oznakowaniem turystycznym,
	• liczba elektrowni fotowoltaicznych,
	• liczba nowopowstałych obiektów

	infrastruktury społecznej, <ul style="list-style-type: none">• liczba nowopowstałych budynków budownictwa jedno i wielorodzinnego,• liczba projektów turystycznych,• liczba nowych placów zabaw,• liczba projektów z zakresu rewitalizacji.
<i>Cel strategiczny 3 – Rozwój opieki medycznej</i>	<ul style="list-style-type: none">• liczba zrestrukturyzowanych SPZOZ-ów,• liczba programów profilaktyki zdrowotnej.
<i>Cel strategiczny 4 – Wspieranie edukacji</i>	<ul style="list-style-type: none">• liczba przedszkoli ze stołówką,• liczba ośrodków edukacji alternatywnej,• liczba dodatkowych zajęć edukacyjnych,• liczba kursów nauki języków obcych,• liczba programów edukacyjnych z obszaru edukacji ekologicznej,• liczba środków transportu przewozu dzieci i młodzieży.
<i>Cel strategiczny 5 – Rozwój kultury</i>	<ul style="list-style-type: none">• liczba nowych kin,• liczba imprez kulturalnych,• liczba projektów zrealizowanych dla osób starszych,• liczba działań aktywizujących społeczność lokalną w zakresie kultury,• liczba Uniwersytetów Trzeciego Wieku,• liczba klubów seniora,• liczba wybudowanych bibliotek,• poziom poczucia tożsamości lokalnej (badania ankietowe),• liczba zrealizowanych kampanii promocyjnych w zakresie kultury,• liczba projektów z zakresu przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu,• liczba projektów skierowanych do animatorów kultury.
<i>Cel strategiczny 6 – Stymulowanie transformacji obszarów wiejskich</i>	<ul style="list-style-type: none">• liczba wyremontowanych dróg dojazdowych do posesji,• liczba nowych i przebudowanych wodociągów wiejskich,• liczba programów z zakresu odnawialnych źródeł energii (OZE),

	<ul style="list-style-type: none">• liczba nowych, przydomowych oczyszczalni ścieków,• liczba Parków Kulturowych,• liczba projektów turystycznych w obszarze Jeziora Pilchowickiego,• liczba animatorów życia sołeckiego,• liczba projektów promujących turystykę,• liczba projektów z zakresu turystyki wędkarskiej,• liczba organizacji pozarządowych,• liczba miejscowych podmiotów oferujących produkty lokalne,• udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków do liczby ludności ogółem,• ilość gospodarstw agroturystycznych.
<i>Cel strategiczny 7 – Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców</i>	<ul style="list-style-type: none">• liczba programów edukacyjnych z obszaru edukacji ekologicznej,• liczba ośrodków edukacji alternatywnej,• liczba osób korzystających z centralnych kotłowni,• liczba programów z zakresu odnawialnych źródeł energii (OZE),• liczba projektów na rzecz poprawy jakości środowiska naturalnego,• liczba elektrowni fotowoltaicznych,• liczba projektów na rzecz rozwoju rolnictwa ekologicznego.
<i>Cel strategiczny 8 – Usprawnienie funkcjonowania pomocy społecznej</i>	<ul style="list-style-type: none">• liczba osób objętych projektami przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu,• liczba projektów zrealizowanych na rzecz osób niepełnosprawnych,• liczba wybudowanych bibliotek wiejskich,• liczba projektów na rzecz rozwoju świetlic środowiskowych,• liczba nowo wybudowanych i zmodernizowanych obiektów budownictwa socjalnego i komunalnego,• liczba projektów zgłoszonych w ramach budżetu obywatelskiego,• liczba zrealizowanych programów aktywizujących społeczność lokalną.
<i>Cel strategiczny 9 – Poprawa poziomu</i>	<ul style="list-style-type: none">• liczba jednostek Ochotniczej Straży

<i>bezpieczeństwa publicznego</i>	Pożarnej na terenie Gminy,
	• liczba nowych samochodów bojowych Ochotniczej Straży Pożarnej
	• liczba projektów na rzecz poprawy oznakowania drogowego,
	• liczba systemów szybkiego powiadamiania o zagrożeniach,
	• liczba projektów na rzecz rozwoju Ochotniczej Straży Pożarnej.

Źródło: Opracowanie własne

Zaproponowana lista wskaźników nie jest zestawieniem zamkniętym, można ją poszerzać zgodnie z zapotrzebowaniem i merytorycznym uzasadnieniem. Ewentualny przyrost/spadek pożądaných wielkości należy skonfrontować z nakładami poniesionymi na konkretne działania, weryfikację przeprowadzamy w określonych ramach czasowych, wyniki mogą stanowić punkt wyjścia do opracowania raportu ewaluacyjnego zawierającego rekomendacje do dalszych działań.

8. Lista osób biorących udział w konsultacjach społecznych

Pierwsze spotkanie konsultacyjne

1. Berdzik Zbigniew
2. Bielat Zofia
3. Birulo Waldemar
4. Dral Marek Krzysztof
5. Fabjanowski Dariusz

6. Gierczyk Wiesław
7. Glinda Igor
8. Grzywacz Karol
9. Hołodowicz Agata
10. Karbowski Krystyna
11. Koczarski Marek
12. Komsta Anna
13. Kustra Karolina
14. Ks. Madej Krzysztof
15. Mastalerz Józef
16. Masztalerz Maria
17. Nowicka Magdalena
18. Nowicki Paweł
19. Ryng-Trojanowska Magdalena
20. Rzeszutek Zbigniew
21. Staszewska Anna
22. Szewczuk Bernadetta
23. Wawrzyniak Piotr
24. Wesołowska Marzena
25. Wróbel Tadeusz
26. Zając Anna
27. Zatylna Joanna
28. Zych Artur
29. Zych Robert

Drugie spotkanie konsultacyjne

1. Babczonek-Wróbel Danuta
2. Berdzik Zbigniew
3. Bielat Zofia
4. Bielecki Krzysztof
5. Filipiak Ewa
6. Fluder Marcin

7. Garlinska Ewa
8. Gierczyk Wiesław
9. Glinda Igor
10. Górecki Andrzej
11. Jaśkiewicz Andrzej
12. Kluszczyńska Marta
13. Koczarski Marek
14. Koziński Jarosław
15. Łasek Ludwik
16. Marceluk Agnieszka
17. Masztalerz Józef
18. Miklas Cezary
19. Nowicka Magdalena
20. Romaniuk Czesław
21. Smyka Damian
22. Smyka Michał
23. Solecka Agnieszka
24. Szewczyk Bernadetta
25. Vanhauwaert Luk
26. Wiśniowski Bogdan
27. Wiśniowski Mateusz
28. Wróbel Tadeusz
29. Zych Artur